



PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN GASTOUDERBUREAU BERENKIND

1. Gastouderbureau Berenkind wil gastouders inspireren om een kleinschalige vorm van kinderopvang op te zetten waar het kind centraal staat. Gastouders die kwaliteit willen bieden in hun opvang in een gezellige goed verzorgde omgeving waar kinderen kunnen spelen, zich veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen. Gastouders die zich bewust zijn van het unieke van ieder kind en daar respectvol mee om gaan.
2. Gastouderbureau Berenkind wil met de gastouders omgaan als de waardevolle mensen die zij zijn. We zullen de gastouders ondersteunen zodat ze een liefdevolle, veilige en betrouwbare opvang kunnen verzorgen. Dit doen we ook uit een gevoel van respect voor de kinderen en hun ouders, en met zorg voor de omgeving, dieren en natuur.
3. Gastouderbureau Berenkind vindt de relatie tussen alle betrokken personen, kinderen, ouders, gastouders en de medewerkers van het gastouderbureau, heel belangrijk. We vormen samen een soort gemeenschap waar we elkaar kunnen vertrouwen en waar iedereen zich verder kan ontwikkelen. Zo ontstaat er meer dan kwalitatief goede opvang.
4. Gastouderbureau Berenkind bemiddelt, ondersteunt en adviseert, zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan, tussen gastouders en vraagouders om deze vorm van kleinschalige en professionele kinderopvang aan huis of op locatie te bieden. Gastouder Berenkind is er voor alle gastouders en vraagouders in de regio Rotterdam, Gouda, Utrecht en Den Haag.
5. Het pedagogisch beleidsplan van gastouderbureau Berenkind is de basis voor zowel de gastouder als de vraagouder. Het plan is er niet alleen om goede opvang te bieden, maar ook te waarborgen en waar nodig, bij te stellen in de toekomst. Door middel van zorgvuldig toezicht, intervisie gesprekken met de gastouders en evaluaties met de vraagouders, zal het gastouderbureau hierin een actieve rol spelen.
6. Ouders willen voor hun kinderen meer dan opvang alleen en daarom kiezen ze voor een gastouder van gastouderbureau Berenkind. Gastouders die kinderen een warme en veilige omgeving willen bieden die ze nodig hebben om op te groeien.

INHOUDSOPGAVE

A1: We vinden ieder kind bijzonder en uniek.	3
A2: Een kind is meer dan lichaam en karakter.	4
A3: De gastouder heeft een belangrijke rol.	5
3.1 De gastouder zit goed in haar vel, is positief en vindt het leuk om met kinderen om te gaan.	5
3.2 De gastouder biedt emotionele veiligheid.	5
3.3 De gastouder stimuleert de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties.	7
3.4 De gastouder is zich bewust van de overdracht van normen en waarden.	12
A4: De gastouder vindt het volgende belangrijk:	14
4.1: Aandacht en liefde voor de natuur.	14
4.2 Gezonde verantwoorde voeding.	15
4.3 Respect voor het milieu.	15
A5: Gastouderbureau Berenkind heeft aandacht en respect voor haar gastouders.	16
5.1 Er is een zorgvuldige intake en screening.	16
5.2 Gastouderbureau Berenkind zorgt voor de registratie en checkt de wettelijke eisen	16
5.3 Het gastouderbureau biedt hulp bij het inrichten van de opvang en stelt een RI v&g op volgens de wettelijke eisen voor gastouderopvang.	20
5.4 Er is hulp bij het opstarten.	21
5.5 Er is hulp bij het vinden van ouders en het promoten van de opvang.	22
5.6 Het gastouderbureau is telefonisch beschikbaar voor vragen.	23
5.7 Het gastouderbureau is aanwezig bij het koppelingsgesprek tussen gastouder en vraagouders.	23
5.8 Gastouder Berenkind verzorgt de Kassiersfunctie.	23
5.9 Er is aandacht voor de borging van het pedagogisch beleid.	23
A6. Gastouderbureau Berenkind heeft aandacht en respect voor de vraagouders.	24
6.1 Iedere vraagouder wordt persoonlijk en vriendelijk benaderd.	25
6.2 Er is bemiddeling en ondersteuning bij het vinden van een gastouder.	25
6.3 Er wordt duidelijk uitgelegd wat de procedures zijn.	25
6.4 Zo nodig, wordt er bemiddelt bij een gastouder aan huis.	26
6.5 Er is een zorgvuldige kennismakingsprocedure.	26
6.6 Gastouderbureau Berenkind verzorgt de kassiersfunctie.	26
6.7 Vraagouders komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.	26
6.8 Eén keer per jaar wordt de opvang geëvalueerd.	27
B. Ouderraadpleging/oudercommissie	27
Het reglement.	27
AOR: Alternatieve Ouder Raadpleging.	28
C. Klachtenregeling en de geschillencommissie	29
Gastouderbureau Berenkind heeft een interne en een externe klachtenregeling.	30
D. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	30
E. Privacy beleid.	31
F. Stagebeleid	32



A1: We vinden ieder kind bijzonder en uniek.

De meeste gastouders vangen jonge kinderen op van 0 tot 4 jaar. Binnen deze leeftijd is er onderscheid tussen baby's, dreumesjes en peuters.

Andere gastouders zullen ook BSO aanbieden, van 4 jaar tot en met 12 jaar. Deze leeftijdsgroep is verdeeld in kleuters en lagere school kinderen.

Iedere baby is anders. Als een jong kind huilt, zal het bij het ene kindje helpen om hem op de arm te nemen. Bij het andere kindje helpt misschien zingen, of rondlopen. Een baby kan nog niet zeggen wat het nodig heeft, dus zal de gastouder het gedrag van het kindje goed moeten observeren om het kind te geven wat het nodig heeft. Ook zal ze kennis hebben van de verschillende ontwikkelingsfasen en de sprongetjes die jonge kinderen maken.

Verschillen in gedrag en reactie op de wereld zijn ook te zien bij dreumesjes. Een dreumes is geen baby meer, maar al duidelijk een kindje met zijn eigen, onderzoekende, blik op zijn omgeving. Het ene kindje zal vol vertrouwen aan op onderzoek uitgaan, een ander kindje zal eerst rustig de kat uit de boom willen kijken. De gastouder neemt deze verschillen waar en zal haar reacties hier op afstemmen.

De peuter is één en al onderzoekingsdrift, druk bezig om de wereld om hem of haar heen te begrijpen. Het is leeftijdsfase waarop de eigen wil steeds meer zichtbaar wordt, en daardoor kunnen er conflicten zijn met de wereld om hem heen. De gastouder zal hierin de kinderen moeten begeleiden en de regels op een begrijpelijke manier uitleggen. Ook zal ze inschatten wat het kind al begrijpt of nog niet, want ook hier treden duidelijke verschillen in aanleg bij kinderen naar voren.

De gastouder stemt haar keuzes af op de behoeftes van elk kind: moet ik waarschuwen, of het kind zelf laten ontdekken? Welke grenzen stel ik, waar zie ik het gevaar dat het kind nog niet ziet? Hoe hanteer ik deze grenzen?

Bij kleuters is het karakter al verder ontwikkeld, en zijn de verschillen en voorkeuren duidelijk te zien. De gastouder zal met ieder van hen een andere band hebben. Vaak kunnen ze al heel goed denken en redeneren, maar ook zij hebben de structuur en veiligheid nodig van een goede gastouder. Ze kunnen al langere tijd zelfstandig spelen en hebben veel behoefte aan beweging en buiten spelen. Daar is in de dagindeling van de gastouder rekening mee gehouden en ook het spelmateriaal is op deze leeftijd afgestemd.

Voor BSO kinderen is het fijn om op een rustige plek in een huiselijke sfeer te worden opgevangen na hun drukke schooldag. Sommigen zullen aan hun schoolwerk gaan, anderen willen juist spelen of lezen. De gastouder luistert naar hun verhalen en is op de hoogte van hun schoolleven, en zal daar ook naar vragen.

Uit bovenstaande beschrijvingen is af te leiden, dat gastouders goed moeten kunnen observeren om te zien wat de opvangkinderen nodig hebben.

De gastouder die het kind serieus neemt in zijn signalen, gaat soms letterlijk door de knieën en praat en denkt op het niveau van het kind. Ze leeft zich in, in die dreumes die net de prullenbak heeft omgekeerd en nu midden in de rommel zit, in die peuter die de treintjes van de treinbaan zo mooi vindt en ze niet wil delen, zodat hij ze allemaal maar in zijn zak heeft gestopt...

Maar ook bij het oudere kind zijn zal ze belangstelling hebben voor wat er in het kind omgaat, wat haar of zijn gevoelens zijn, en wat de gastouder het kind kan leren.



A2: Een kind is meer dan lichaam en karakter.

Kinderen lijken op hun ouders... Het is vaak een feest van herkenning, de uiterlijke kenmerken van een baby! En ook wat betreft het karakter wordt er al gauw gezegd dat een kind op zijn opa of oma lijkt, of precies zijn vader toen die jong was.

Maar dit kind is uniek! In dit kind zijn diverse eigenschappen samen gebracht van diverse geslachten vóór hem, en dit mengsel maakt hem bijzonder, een individu. Persoonlijk ben ik van overtuigd dat een kind meer is dan deze verzameling van genen.

Eigenlijk is ieder kind een wonder. Hoe komt het dat het leeft, en zo'n enorme groeikracht bezit? Waar komt die drang vandaan, dat vermogen om uiteindelijk als zelfbewust mens op deze aarde te leven? Het is duidelijk dat een kindje geen leeg blad is en soms lijkt het of het nog iets weet van het mysterie, waar we als mens nieuwsgierig naar zijn. Lopen we daarom zo zachtjes in de kamer van een pasgeborene?

Hoe het ook wordt omschreven, zelf denk ik dat een kind komt van een geestelijke wereld, en dat wij allen daar uiteindelijk weer naar toe zullen gaan. Ondertussen, op die mooie levensreis, zullen de mensen die met het kindje bezig zijn, het jonge menskind helpen om te worden, wat het in aanleg eigenlijk al is.

Gastouders die zo naar een kind kijken, zullen respect hebben voor het kind en het eigene van ieder kind accepteren. Hoe ga je om met iets dat je waardevol en belangrijk vindt? Hoeveel zorg en liefde wekt het bij je op, als gastouder? Dat wordt het uitgangspunt voor het omgaan met kinderen.



A3: De gastouder heeft een belangrijke rol.

- De gastouder zit goed in haar vel, is positief en vindt het leuk om met kinderen om te gaan.
- Ze biedt emotionele veiligheid.
- Ze stimuleert de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties en is bezig met de vier ontwikkelingsgebieden: de cognitieve, de sociaal-emotionele, de motorische en de morele ontwikkeling.
- Ze is zich bewust van de overdracht van normen en waarden.

3.1 De gastouder zit goed in haar vel, is positief en vindt het leuk om met kinderen om te gaan.

Als gastouder heb je een hele belangrijke rol. Er is geen programma, dat je zegt wat je moet doen. Het gaat er namelijk om wie je bent, hoe je met de dingen omgaat. Dat heeft invloed op de ontwikkeling van kinderen.

Een jong kind is afhankelijk van zijn verzorgers, en kan nog niet vragen of zeggen wat het nodig heeft. Het vertrouwt er op dat jij dat weet. Door jouw reacties, leren ze de wereld kennen. Als de gastouder vertrouwen uitstraalt, dat alles wel goed zal komen, dat zij of hij weet wat er gedaan moet worden en laat merken wat het kind kan verwachten, geeft dat een kind duidelijkheid. En vertrouwen. Heb je van nature respect voor jonge kinderen? Vertel je een kind dat je het gaat optillen, voordat je het uit de stoel pakt, zelfs als het kind nog niet kan praten? Kan je liefdevol met kinderen omgaan?

En bij opvang van de oudere kinderen, ook het BSO kind vindt het fijn om thuis te komen bij een gastouder die goed in haar vel zit en hem of haar positief benadert!

Vind je het leuk om naar kinderen van verschillende leeftijden te kijken, en de verschillen in gedrag waar te nemen? Ben je in staat naar die observaties te handelen?

Weet je van jezelf dat je handelt naar een soort kompas of gevoel voor 'hoe het hoort', wat juist is in je handelen en wat je beter niet kan doen of laten?

En wat heel belangrijk is; kan je daar over nadenken, met anderen over praten, ben je in staat om de mening van andere gastouders te toetsen aan die van jezelf? Kortom wil je reflecteren op jezelf om te leren hoe je dat doet en hoe je dat wilt; namelijk omgaan met jonge kinderen die afhankelijk van jou zijn.

Kennis over de ontwikkeling van kinderen is belangrijk, want dat helpt gastouders in de praktijk. Gastouderbureau Berenkind zal de gastouders daarom regelmatig uitnodigen voor (bij)scholingsmomenten ter verbetering of uitbreiding van de competenties.

3.2 De gastouder biedt emotionele veiligheid.

- a. Het kind wordt geaccepteerd zoals het is en krijgt geborgenheid en genegenheid van de gastouder
- b. Door het bieden van een goed verzorgde omgeving en een veilige en vertrouwde opvang
- c. Door structuur te geven en duidelijk te zijn
- d. Door seizoenen en jaarfeesten samen te beleven

a. Het kind wordt geaccepteerd zoals het is en krijgt geborgenheid en genegenheid van de gastouder

De gastouder laat het kind merken dat hij of zij mag zijn wie hij is, en zal er plezier in hebben om het kind te begeleiden. Ze zal er voor het kind zijn als het getroost wil worden, en het kind liefdevol verzorgen en aandacht geven. Door haar positieve houding voelt een kind zich gesteund, en zal sneller op zijn gemak zijn. Haar opvang wordt een veilige plek, waar hij of zij kan groeien en zich ontwikkelen.



b. het bieden van een goed verzorgde omgeving en een veilige en vertrouwde opvang

Goede gastouderopvang vindt plaats in een goed verzorgde omgeving. De huiskamer bij de gastouder is zo ingericht dat deze uitnodigt tot spel. Er zijn allerlei hoekjes ingericht waar kinderen ongestoord kunnen bewegen en spelen. Ook is er een plekje is waar een sfeervol tafereeltje het seizoen van dat moment weergeeft.

Voor de BSO kinderen zijn er plekjes waar ze zich kunnen terug trekken na hun drukke schooldag met boeken en spelletjes die passen bij hun leeftijd.

Het speelgoed dat wordt aangeboden is van natuurlijke materialen met rustige kleuren en is niet al teveel gevormd om zo het kind zijn fantasie te prikkelen. Speelgoed van natuurlijk materiaal staat dicht bij het kind en geeft meer zintuiglijke ervaringen.

Kinderen leven met volle overgave en gaan nog helemaal op in hun zintuiglijke indrukken. Als er te veel om een kind heen gebeurt, leidt dit van de eigen beleving af en kan het kind overprikkeld raken. De gastouders zullen daar op letten. Ook gaat de gastouder terughoudend om met audioapparatuur, televisie wordt sowieso niet gebruikt. Voor de BSO kinderen zullen andere keuzes worden gemaakt, vaak hebben die een tablet waar ze hun schoolwerk op moeten maken.

Om kinderen vertrouwd te maken met het leven en de dingen die daarbij horen, kunnen ze bij de gastouder meedoen met dingen als broodbakken, afwassen en schoonmaken. Jonge kinderen vinden het fijn om net als thuis het dagelijks leven na te bootsen. Oudere kinderen helpen mee in het huishouden en weten wat hun taken zijn.

De gastouders van Berenkind willen een leefklimaat scheppen dat hoort bij een warm liefdevol gezin. De kinderen worden op een positieve manier benaderd, de gastouders werken vanuit een gevoel van respect voor mensen, dieren en dingen om hen heen. Jonge kinderen kunnen zichzelf nog niet goed uiten en kunnen daardoor emotioneel worden als ze tegenslagen ontmoeten. De gastouder neemt deze emoties serieus en helpt kinderen door hun emoties te benoemen. Zo kan ze zeggen: 'Ik zie dat je boos bent, wilde jij ook met die auto spelen?' Daarbij kan ze een oplossing aandragen, waardoor het kind zich gesteund en serieus genomen voelt.

Bij oudere kinderen zal de gastouder vragen stellen over hoe de schooldag verlopen is. Zo geeft ze het kind de kans zich te uiten en te ontspannen. Als ze ziet dat een kind boos is, probeert ze samen met het kind tot een oplossing komen.

Als de gastouder een kind verzorgt, zoals bij het verschonen van de luier, het naar bed brengen, het aankleden, het eten, creëert ze momenten van zorg en aandacht. Door het samenzijn tot fijne momenten te maken ontstaat er een band tussen de gastouder en het kind waardoor het kind zich veilig zal voelen bij de gastouder.

Bij de BSO kinderen kan de gastouder een band opbouwen door te weten wie de vriendjes of vriendinnetjes zijn, hobby's of interesses te kennen en daar materiaal of spelletjes bij te zoeken. En vooral; door vragen en te luisteren!

b. Door structuur te geven en duidelijk te zijn

De structuur van de dag bij de gastouder kenmerkt zich door momenten van activiteit afgewisseld met momenten van rust. Voor jonge kinderen is genoeg slaap belangrijk. Zo kunnen ze alle opgedane indrukken verwerken en uitrusten zodat er weer wat nieuws geleerd kan worden.

Een vast dagritme is voor alle kinderen belangrijk, want kinderen vinden het fijn om te weten waar ze op een dag aan toe zijn. Als ze weten dat er altijd op dezelfde tijd fruit wordt gegeten, en daarna naar buiten gaan, geeft dat duidelijkheid.

Hierdoor biedt de gastouder de kinderen veiligheid en vertrouwen; telkens is er op dezelfde tijden dezelfde activiteit, zoals spelen, eten, buiten spelen, zingen en voorlezen of knutselen. Door de



herhaling ontstaat herkenning bij het kind. Ze merken dat de dag verloopt zoals ze dit gewend zijn, waardoor ze kunnen ontspannen en hun krachten kunnen aanwenden voor hun eigen ontwikkeling. Dit zorgt voor een basaal gevoel van veiligheid. Ook ontstaan door de herhaling goede gewoontes die een basis vormen voor verdere ontwikkeling.

Het is van belang dat kinderen, vooral jonge kinderen die niet bij hun ouders zijn maar bij iemand die hen opvangt, in een zo harmonisch mogelijke situatie leven. Elke dag op een ander tijdstip iets anders doen, zorgt voor onrust. Daarom markeren gastouders van Berenkind de vaste momenten van de dag, zoals eet- en slaaptijden, met terugkerende zangspelletjes of spreuken. Ook is het prettiger om hele dagen opvang aan te bieden, om zo de onrust in de groep en bij het kind te beperken.

Afscheid nemen is voor een jong kind makkelijker als het volgens een vast ritueel gaat. Kinderen herkennen deze momenten zodat ze weten wat er staat te gebeuren, dat geeft veiligheid en vertrouwen. Rituelen verzorgen de stroom van de dag, deze flow zorgt dat een mens goed gedijt.

d. seizoenen en jaarfeesten vieren en samen beleven

Rituelen door het jaar heen nemen ook een belangrijke plaats in. Het is sfeervol en gezellig als er in de huiskamer een tafel staat met materialen van het seizoen. Bolletjes en voorjaarsbloemen in de lente, zelf geknutselde paddenstoelen in de herfst vinden daar een plaatsje. Zo krijgen de kinderen besef van de verschillende seizoenen. Samen met de gastouder beleven en vieren de kinderen de seizoenen en de bijbehorende feesten en dit worden herkenbare periodes in het jaar. Ieder jaarfeest en de tijd eromheen heeft zijn eigen karakter en vaak is de voorbereiding van een jaarfeest nog belangrijker dan het feest zelf. De oudere kinderen genieten van de verhalen en kunnen die vertellen aan de jongere kinderen.

3.3 De gastouder stimuleert de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties.

Gastouders van Berenkind begeleiden kinderen in de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties:

- a. de gastouder geeft het goede voorbeeld
- b. de gastouder besteedt aandacht aan de vier ontwikkelingsgebieden:
 1. de cognitieve ontwikkeling
 2. de motorische ontwikkeling
 3. de morele ontwikkeling
 4. de sociaal-emotionele ontwikkeling
- c. de gastouder benadert de kinderen positief

a. de gastouder geeft het goede voorbeeld

Het is belangrijk dat kinderen opgroeien in een situatie waarin de condities aanwezig zijn voor een gezonde ontwikkeling. Zo zijn er voorwaarden voor de ruimte en het materiaal, maar ook de gastouder is belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. Door wie deze gastouder is, wat zij (hij) doet en hoe deze het kind benadert. Kinderen leren de wereld kennen door mensen die met hen omgaan, na te doen.

De gastouder heeft niet alleen een duidelijke voorbeeldfunctie, maar is zich ook in hoge mate bewust van de invloed van het eigen handelen. We willen graag op intervisie momenten met elkaar nadenken en sparren over deze rol.

b. de gastouder besteedt aandacht aan de vier ontwikkelingsgebieden:

1 de cognitieve ontwikkeling

Kinderen komen ter wereld met een aangeboren drang om de wereld te verkennen en te begrijpen. De cognitieve- of verstandelijke ontwikkeling start daarom direct bij de geboorte van het kind en gaat samen met de andere ontwikkelingsgebieden, zoals de lichamelijke, motorische, sociaal-emotionele, spraak- en taal ontwikkeling.



Bijvoorbeeld door kruipen en het kunnen spelen met andere kinderen zijn kinderen in staat hun wereld letterlijk en figuurlijk te vergroten. Hierdoor leren zij problemen op te lossen, na te denken, te redeneren en slaan ze spelenderwijs nieuwe informatie op. De zintuigen, zoals het horen, zien, voelen en ruiken en ook de sociale omgeving van het kind spelen een belangrijke rol bij de cognitieve ontwikkeling.

Bij de gastouder wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd door het kind de kans te geven te imiteren en na te doen. Ook zal de gastouder regelmatig samen spelen met de kinderen en ze laten helpen met klusjes in huis. De gastouder kiest het spelmateriaal zorgvuldig uit en weet welke uitdagingen de kinderen nodig hebben.

Een dreumes leert vooral door te ervaren en te ontdekken en de peuter leert vooral door het willen uitproberen van alles wat ervaren en ontdekt is en vervolgens de nieuwe ontdekkingen eindeloos te herhalen.

Een kleuter kan al goed verwoorden wat het wil en leuk vindt, maar leeft nog in een 'magische wereld'. Een kleuter denkt nog dat hij alles kan en alles kan worden, zelfs een elf of een kabouter. Kleuters zijn heel nieuwsgierig en vragen vaak naar het hoe en waarom van de dingen.

Het lagere school kind is gericht met leren en zich ontwikkelen bezig. Ze vinden het heerlijk als ze zelf kunnen lezen of dingen onder de knie hebben, zoals werken met de computer of het maken van ingewikkelde constructies. Het is fijn als daarbij de gastouder ook speelgoed voor aanwezig is, zoals Lego of Kapla. Ze worden ook steeds knapper met knutselen en dingen in elkaar zetten.

Kinderen leren ook veel van elkaar. Het contact met andere kinderen stimuleert ook de cognitieve ontwikkeling en zal door de gastouder goed worden begeleid.

Voor de taalontwikkeling is het belangrijk dat de gastouder zelf een goed taalgebruik heeft. Voorlezen is ook erg belangrijk voor de taalontwikkeling, bij de gastouder zullen veel prentenboeken te vinden zijn, en leesboeken voor de oudere kinderen. Zo mogelijk zal er elke dag worden voorgelezen, op een vast moment, zoals voor het slapen gaan, of in het halfuurtje voordat de kinderen worden opgehaald. Dit is zowel goed voor de taalontwikkeling als voor de emotionele ontwikkeling. Ook zijn boeken een bron van kennis en leren kinderen veel uit goede verhalen. De gastouder kan vragen stellen over het verhaal, of de kinderen vragen te voorspellen wat er in het boek zal gaan gebeuren.

2 De motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling is de ontwikkeling van het handelen. De motoriek is onder te verdelen in twee soorten:

- De grove motoriek. Dit heeft betrekking op het voortbewegen en coördineren van het hele lichaam. Een voorbeeld van grove motoriek is huppelen
- De fijne motoriek. Dit gaat vooral over de handen. Een voorbeeld van fijne motoriek is schrijven.

De meeste motorische vaardigheden worden aangeleerd door te spelen. Heel kleine kinderen bewegen ongericht. Als ze iets groter zijn, gaan ze gericht bewegen, maar dan beweegt hun hele lichaam nog mee. Bij het opgroeien worden de bewegingen steeds stabiel en beter gecoördineerd.

Kinderen zijn aldoor bezig om hun lichamelijke grenzen uit te proberen. Een dreumes probeert zich op te trekken om te gaan staan, een kleuter vindt het een uitdaging om over een smalle plank te lopen. Een BSO kind wil oefenen op zijn skateboard of skeelers. Bij de gastouder is er ruimte voor dit ontdekkend gedrag, ze creëert een veilige omgeving waarin een kind zichzelf ook lichamelijk kan ontwikkelen. Juist doordat dit alles in een kleine groep plaats vindt, heeft de gastouder de ruimte om kinderen goed te observeren, en hen uitdagingen aan te bieden die passend zijn bij het kind.



De gastouder is er op gericht om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren. Zo zal ze een baby helpen met het omrollen, en zal ze passend spel materiaal aanbieden dat het kind uitdaagt om naar te grijpen. Als een kindje daar aan toe is, zal ze het helpen om het potje te gebruiken en bij de oudere peuters moedigt ze hen aan om zelf schoenen aan te doen, hun jasje aan te trekken en de sluitingen dicht te maken. Ook oudere kinderen worden door de gastouder gestimuleerd om zoveel mogelijk dingen zelf te doen.

De kinderen krijgen hierdoor de mogelijkheid om vaardigheden onder de knie te krijgen en zullen zelfvertrouwen ontwikkelen.

Fijne motoriek zijn alle bewegingen die met de handen worden uitgevoerd om voorwerpen vast te pakken en deze te hanteren. Het zijn de kleine bewegingen met de handen of vingers. De meeste vaardigheden worden spelenderwijs aangeleerd door te bouwen, te knutselen, te spelen. Naarmate een kind meer met zijn handen werkt gaan ze hun handvaardigheden verder ontwikkelen. Om de fijne motoriek aan te spreken zijn aandacht en concentratie nodig. Zo is bijvoorbeeld de fijne motoriek nodig om veters te strikken. De gastouder zal zich hiervan bewust zijn en de kinderen met het aanwezige materiaal laten spelen en oefenen.

Bij de creatieve ontwikkeling is er veel aandacht voor de fijne motoriek, de gastouder observeert hoe het kind het potlood gebruikt, of het al een rechte lijn kan knippen. Ze zal hierin het kind helpen en aansturen al naar gelang de vaardigheid en de leeftijd.

Met de kinderen die daar aan toe zijn, zal de gastouder knutselmateriaal aanbieden dat aansluit bij het seizoen. Ook kan er bij de gastouder worden geschilderd of getekend. Bij jonge kinderen staat 'het doen' en niet 'het resultaat' centraal. Bij oudere kinderen kan de gastouder verschillende technieken aanleren. Door middel van creatieve activiteiten zoals tekenen en schilderen, kan een kind uiting geven aan de eigen beleving van het dagelijks leven en dit zo een plekje geven. Ook kan het kind zijn eigen gevoelens erin kwijt, zo kan dit een uitlaatklep zijn en met de handen bezig zijn geeft ook plezier.

3. De morele ontwikkeling

Een geweten of te wel moreel besef is iets dat kinderen langzaam ontwikkelen en waarbij ze begeleiding en goede voorbeelden nodig hebben. De morele ontwikkeling is de ontwikkeling van het verschil tussen goed en kwaad. Het wordt ook wel de gewetensontwikkeling genoemd. De morele ontwikkeling verschilt per leeftijdsfase. Ontwikkelingspsycholoog Kohlberg heeft deze ontwikkeling onderzocht.

Peuters en kleuters kijken naar het vermijden van straf of wat voor hen het beste is. Verder wordt er nog niet gekeken. Dit is omdat ze niet anders weten. Op dit niveau kijken kinderen of volwassenen vooral naar wat straf oplevert en wat een beloning oplevert. Vervolgens maken zij een morele beslissing op basis van wat een beloning oplevert of juist wat geen straf oplevert. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan: als ik een snoepje pak, wordt mama boos. Daarom doe ik dit niet.

Ook wordt er gekeken naar eigenbelang. Morele beslissingen worden gemaakt op basis van wat het meeste oplevert voor het kind of de volwassene. Hierbij kun je denken aan: als ik een snoepje pak, kan ik iets lekkers eten. Daarom doe ik dit.

6-10 jaar

Een kind in de leeftijd van zes tot tien jaar weet welke regels er worden gehanteerd en kan deze regels juist toepassen en uitleggen. Een kind van deze leeftijd vindt het belangrijk om de dingen te doen zoals het hoort en let dan ook goed op of andere zich ook aan de regels houden. Wanneer een kind zich de regels eigen heeft gemaakt, gaat het kind op zoek naar de bedoeling achter de regels. Het kind gaat vragen stellen over de regels en zal de grens van de regels opzoeken.

10-13 jaar



Vanaf tien jaar wordt de wereld van het kind een stuk groter. Het kind ziet en hoort meer van wat er in de wereld gebeurt. Negatieve informatie die de kinderen te horen krijgen door bijvoorbeeld nieuwsberichten, kunnen hard aankomen. Het zet het kind aan het denken, waarom deze dingen gebeuren. Wat kan het kind er aan doen? Door dit veranderende wereldbeeld gaat het kind nadenken over wat het betekent om een goed mens te zijn en gaat levensvragen stellen. Het kind houdt zich niet meer vanzelfsprekend aan de gestelde regels, maar stelt regels ter discussie en gaat op zoek naar de achtergrond ervan.

Begeleiden morele ontwikkeling

De morele ontwikkeling van kinderen moet goed worden begeleid. Als dit niet wordt gedaan, kunnen er heel wat problemen ontstaan. Daarom is het belangrijk om te weten hoe je dit kunt doen.

– *Het goede voorbeeld geven*

Bij de morele ontwikkeling speelt de wisselwerking tussen de ouder of gastouder en het kind een grote rol. Daarnaast heeft de opvoeder een voorbeeldfunctie. Hij of zij kan wel vertellen wat goed is, maar als er niet naar wordt gehandeld komt het niet geloofwaardig over.

– *Leer een kind de morele gewoontes en regels van het gezin en de maatschappij*

Het is belangrijk dat een kind morele gewoontes en regels leert. De gastouder zal het belang kennen om de regels 'in theorie' uit te leggen, maar het belangrijkste is uit te leggen waaróm ze die regels hanteert. Zo kan een kind zelf kritisch naar de regels kijken en deze zichzelf eigen maken. Gebeurt dit niet, dan voelt het voor een kind als opgelegde regels van buitenaf. Vaak worden deze dan niet nageleefd. Een goede vraag die de gastouder bij een conflict kan stellen is: 'hoe lossen we dit op?' Zo kan ze de kinderen extra stimuleren door ze na te laten denken over situaties en ze zelf oplossingen te laten bedenken. Ook is het belangrijk om inzicht te geven in de gevolgen van het eigen gedrag. Zo krijgt het kind feedback en begint er een actief leerproces.

– *Anderen zijn net als zij*

Het is goed om een kind te leren dat anderen mensen eigenlijk ongeveer hetzelfde zijn als zij. Ze hebben emoties en maken fouten, maar doen ook goede dingen. Zo leert een kind zich verplaatsen in de anderen. Dit kan de gastouder stimuleren door behulpzaamheid te waarderen. Ongewenst gedrag tegenover een ander moet dan worden afgekeurd. Zo weet een kind wat wel en niet goed is voor een ander.

Het is belangrijk dat kinderen zich innerlijk verbonden voelen met waarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en betrouwbaarheid. Boeken kunnen hierin een grote rol spelen. Jonge kinderen leven mee met de hoofdrollen in de goede prentenboeken. Oudere kinderen zullen zich aangesproken voelen door avontuurlijke verhalen, waarin de held moeilijkheden moet overwinnen en keuzes moet maken. Zo kan de gastouder met kinderen praten over de keuzes die ze zelf maken, en hen vertellen over de oplossingen die zij zelf heeft gevonden.

4. de sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling is de ontwikkeling van een eigen persoonlijkheid. Dit werkt door de verwachtingen en het gedrag van de mensen in de omgeving van het kind. Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling hoort het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van het kind. De gastouder kan het kind hier bij helpen door het te ondersteunen, uit te dagen en aan te moedigen. Ook kan ze zijn of haar ervaringen benoemen, rekening houdend met de leeftijd en de ontwikkeling van het kind.

Begrip opbrengen voor andere kinderen hoort ook bij de sociale ontwikkeling, net als het ontwikkelen van positief gedrag en vaardigheden ten opzichte van de andere mensen of kinderen. Het is een stukje sociale kennis, het kind begrijpt dat er omgangsregels zijn en dat het rekening moet



houden met de relaties tussen mensen. De gastouder zal hierin een uitleggende en begeleidende rol hebben, afgestemd op het niveau van het kind.

De emotionele ontwikkeling wil zeggen dat het kind leert om de gevoelens van zichzelf en anderen te begrijpen en om daar goed mee om te gaan. Dat gaat allemaal niet vanzelf! Daarom is een goede begeleiding en kennis van deze ontwikkeling erg belangrijk voor de gastouder.

De kleinschaligheid van opvang bij een gastouder maakt het mogelijk elk kind individueel te benaderen om hem zo te kunnen bieden wat het nodig heeft. De kleinschaligheid maakt ook dat de kinderen niet alleen met de gastouder, maar ook onderling een echte relatie op kunnen bouwen. Net als in een gezin moeten ze rekening met elkaar houden en leren op een verantwoorde manier ruimte voor zichzelf in te nemen.

Als er conflicten voorkomen, zal daar door de gastouder rustig en opbouwend op gereageerd worden. Het beste is natuurlijk om conflicten te voorkomen en dat kan bijvoorbeeld door een goede indeling van de beschikbare ruimte bij de gastouder. Ook het goed inschatten hoe het aanwezige materiaal ingezet kan worden, en of er voldoende spel materiaal is voor alle kinderen, zal conflicten helpen voorkomen.

De gastouder moedigt kinderen aan om te delen en samen te spelen. Ze weet dat jonge kinderen daar nog moeite mee hebben, en zal het kind daarin positief benaderen. De gastouder zal de gevoelens van het kind benoemen en uitleggen wat het andere kind denkt of voelt. Zo kan ze het kind leren zich in te leven in het andere kind.

Bij de gastouder worden kinderen van verschillende leeftijd opgevangen, van baby's van drie maanden tot kinderen die al bijna vier zijn, of bij BSO opvang, tot en met de lagere school leeftijd. Dat doet een beroep op het vermogen van de kinderen om rekening te houden met elkaar en te accepteren dat hierdoor ook grenzen ontstaan. Het samenwerken en de ander helpen wordt door de gastouder gestimuleerd. Ook kunnen de jongere kinderen van de oudere kinderen leren. Voor de oudere kinderen is het goed om zich samen met de gastouder verantwoordelijk te voelen voor de jongere kinderen. Het is mooi om te zien dat kinderen 'verzachten' als er een baby wordt verzorgd of hoe zorgzaam ze een jonger kind aan de hand nemen, als er wordt gewandeld.

c. de gastouder benadert de kinderen positief.

Gastouders van gastouderbureau Berenkind vinden het belangrijk om de kinderen positief te benaderen. Gastouderbureau Berenkind hanteert de regel van '80% positief, 20% negatief' in het omgaan met kinderen. Het is belangrijk dat de gastouders met respect met de kinderen omgaan. Opvoeding vanuit respect vraagt om een open houding. Het leidt tot een opvoeding die het kind uitdagingen en kansen biedt. Natuurlijk zullen er bij de gastouder wel duidelijke structuren en grenzen zijn. De gastouder geeft deze grenzen aan in begrijpelijke taal en is consequent.

Het is belangrijk dat gastouders de kinderen uitleggen wat ze van hen verwachten. Het is fijn voor kinderen als ze duidelijk wordt gemaakt welk gedrag de gastouder graag zou willen zien. Zo beseffen ze wat er van hen verwacht wordt. Ook helpt het als de gastouder positieve feedback geeft als de kinderen gedrag vertonen dat van tevoren besproken is. Zo kunnen gastouders terugkijken op spelmomenten, en hun waardering uitspreken voor alles wat er goed ging. Er wordt bij jonge kinderen bewust niet gesproken van negatief gedrag, kinderen zijn de wereld tenslotte nog aan het ontdekken. Wel laat de gastouder hen zien dat er een mogelijkheid bestaat om de dingen anders te doen.

Ook zal de gastouder begrijpelijke regels hanteren. Als de gastouder duidelijk aan de kinderen vertelt wat er wel, en wat er niet kan, zorgt ze voor een veilige leefomgeving. Jonge kinderen zijn de wereld nog volop aan het ontdekken, en gastouders zorgen ervoor dat er geen ongelukken gebeuren, of dat ze andere kinderen pijn doen met hun spel. Regels worden van te voren aan de kinderen verteld, op een positieve manier en in taal die past bij de leeftijd van het kind.



Als ze van te voren afsprekt dat de kinderen lief zijn voor elkaar, kan de gastouder een kind daar aan herinneren, op het moment dat het een ander kind wegduwt of iets afpakt. Ook buiten is het belangrijk dat ze van te voren aan jonge kinderen vertelt dat ze elkaar een handje geven bij het oversteken.

Kinderen vinden het fijn als de gastouder af en toe laat merken dat ze het goed doen, en zo herhaalt de gastouder op een positieve manier de regels. Bij kleinere kinderen is het vaak voldoende ze met een liedje of een grapje af te leiden, bij oudere kinderen probeert de gastouder de consequentie van het getoonde gedrag te laten zien. Er is echter een duidelijke grens, die ontstaat als de veiligheid van het kind zelf of die van een ander kind in het geding is. Ook is er in de basis geen twijfel over het feit dat de gastouder voortdurend de regie heeft over wat er gebeurt.

Oudere kinderen willen ook graag weten waar ze aan toe zijn, het belangrijk dat de gastouder, naar gelang de leeftijd van het kind, de regels met het kind bespreekt en soms aanpast. Bijvoorbeeld BSO kinderen zouden zelfstandig naar een speelplein kunnen gaan om met hun vrienden te spelen, ze worden zelfredzaam en vindingrijk. Met goede afspraken kan de gastouder aan deze behoefte aan zelfstandigheid tegemoet komen.

3.4 De gastouder is zich bewust van de overdracht van normen en waarden.

De rol van de gastouder is bij GOB Berenkind is bij het overdragen normen en waarden heel belangrijk.

- a. De gastouder is zich bewust van haar of zijn normen en waarden en haar voorbeeldfunctie.
- b. De gastouder maakt de kinderen de consequenties van hun handelen duidelijk.
- c. De gastouder hanteert normen en waarden die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind en die aansluiten bij elk individueel kind.

a. De gastouder is zich bewust van haar of zijn normen en waarden en haar voorbeeldfunctie.

Belangrijker dan het aanleren van normen en waarden is het voorleven hiervan. Het gedrag en de morele kwaliteit van de gastouder is van essentieel belang. Om 'mens' te worden moet het kind alles leren van andere mensen. Het kind moet erop kunnen vertrouwen dat de werkelijkheid in principe goed is. Als de omgeving 'goed' is, zal het identificatieproces optimaal op gang komen. Dit proces, waarbij een kind als het ware afkijkt van de volwassene hoe het hoort, hoe je je gedraagt, is onmisbaar voor de mensvorming.

b. De gastouder maakt de kinderen de consequenties van hun handelen duidelijk.

Kleine kinderen hebben nog geen moreel besef. Ze denken vanuit zichzelf en hun inlevingsvermogen is nog niet ontwikkeld. Hun gedrag is daarom per definitie niet goed of slecht, ze proberen gewoon dingen uit, geleid door hun eigen waarnemingen en gevoelens. Hier moet in hun leefomgeving, dus ook bij de opvang, ruimte en respect voor zijn. Langzamerhand kan het kind leren dat zijn handelen consequenties heeft voor anderen en dat de ruimte die het kind voor zichzelf opeist de ruimte voor iemand anders kan beperken. Vanuit dit besef kan het kind met behulp van de gastouder leren rekening te houden met een ander en wordt de zin van regels en afspraken begrijpelijk.

c. De gastouder hanteert normen en waarden die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind en die aansluiten bij elk individueel kind.

Normen en waarden moeten gerelateerd worden aan de leeftijd van een kind. Als de gastouder in staat is deze behoeftes van het kind te respecteren, zal het kind uiteindelijk meer inlevingsvermogen ontwikkelen dat nodig is om iets vanuit zichzelf met anderen te delen. Deze vaardigheid krijgen kinderen pas als ze ongeveer zes jaar zijn.

Uiteraard moeten kinderen delen als ze in een groep functioneren en moet elk kind leren rekening te houden met de anderen kinderen. Maar dit zal voornamelijk komen doordat de gastouder duidelijke grenzen stelt en af en toe rustig ingrijpt zonder het kind al te veroordelend te corrigeren. Belangrijk is



dat normen en waarden moeten passen bij het individuele kind. Waar het ene kind juist moet leren om zich wat in te houden, zal het andere kind gestimuleerd moeten worden om vaker de ruimte te nemen en op de voorgrond te treden.

Deze visie op de overdracht van normen en waarden vraagt van de gastouder een goed inlevings- en observatievermogen. Aan de ene kant is het namelijk van belang dat de gastouder een duidelijk en consequent systeem van normen en waarden heeft. Alleen dan kan ze het herkenbare morele gedrag vertonen dat kinderen de kans op nabootsen geeft. Aan de andere kant mag dit systeem van normen en waarden de gastouder niet belemmeren om steeds weer met frisse blik te bekijken welke normen en waarden bij het individuele kind en zijn ontwikkelingsfase passen en hoe deze in elke specifieke situatie kunnen worden toegepast.

Ook is het belangrijk de achtergrond en de cultuur van het kind te kennen en te begrijpen, en ook hier is het vanzelfsprekend dat er respect is voor het anders-zijn van de ander.



A4: De gastouder vindt het volgende belangrijk:

- 4.1 Aandacht en liefde voor de natuur.
- 4.2 Gezonde verantwoorde voeding.
- 4.3 Respect voor het milieu.

4.1: Aandacht en liefde voor de natuur.

In onze moderne en vaak stadse omgeving, lijkt de natuur soms ver weg. Maar kinderen hebben behoefte aan contact met de natuur, ze zijn in hun element als ze buiten kunnen ravotten en met dieren mogen omgaan. Bij de gastouders van Berenkind is daar oog voor. Elke dag naar buiten en een wandeling maken, een park of speeltuin opzoeken, af en toe naar de kinderboerderij; contact met de natuur is heel belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen.

- a. Omgaan met dieren
- b. Aandacht voor planten en tuinieren

a. Omgaan met dieren.

Honden, katten, konijnen, cavia's, de dieren van de kinderboerderij maar zelfs lieveheersbeestjes en wandelende takken, kinderen zijn vaak gefascineerd door dieren. De gastouders van Berenkind hebben respect voor dieren en zullen aan de kinderen die ze opvangen laten zien hoe ze met hun eigen huisdieren omgaan. De omgang met huisdieren zal altijd door de gastouder zorgvuldig begeleid worden. Het is belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd met (huis)dieren in aanraking komen:

1. Kinderen met huisdieren zijn minder angstig en teruggetrokken.

Als kinderen moeten huilen of zich overweldigd voelen, zullen dieren dat vaak aanvoelen. Ze komen naar het kind toe of gaan bij hen liggen. Kinderen die steun krijgen van een huisdier schijnen minder angstig en teruggetrokken te zijn.

2. Kinderen leren om verantwoordelijk te zijn.

Door om te gaan met een huisdier, leert een kind verantwoordelijkheid dragen voor meer dan alleen zichzelf. De gastouder kan taken geven aan de kinderen om het dier eten te geven of te verzorgen. Als de gastouder positieve feedback geeft op afgeronde taken stimuleert ze ook het zelfvertrouwen van het kind.

3. Huisdieren zijn goed voor de gezondheid.

Uit verschillende onderzoeken naar het effect van huisdieren op mensen met psychische en/of lichamelijke problemen blijkt dat mensen met een huisdier zich gelukkiger te voelen en gezonder te zijn. Ook blijkt dat kinderen met dieren minder gevoelig zijn voor binnenshuis allergenen als huisstofmijt.

4. Ze helpen sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Net als mensen hebben dieren aandacht en genegenheid nodig. Door te leren omgaan met huisdieren kunnen kinderen leren omgaan met vreemden en andere kinderen.

5. Ze helpen kinderen geduldig te zijn.

Huisdieren vragen soms veel geduld. Het krabben, kauwen en spullen stuk maken van huisdieren kan kinderen leren om zich in te houden en niet de hond of de poes te straffen voor iets waarvan het dier niet door heeft hoe erg het is.

Ook is het belangrijk dat de gastouder aandacht heeft voor de kleine kriebelbeestjes, en de kinderen bijvoorbeeld niet toestaat om mieren dood te trappen. Ze kan met een vergrootglas laten zien hoe insecten in elkaar zitten en boeken voorlezen over dieren passend bij het seizoen. Een spin die een mooi web heeft gemaakt, ganzen in het park, een lieveheersbeestje op een blote kinderarm; er zijn genoeg momenten tijdens de wandeling om naar dieren te kijken en er over te praten.



b. Aandacht voor planten en tuinieren

De gastouder kan samen met de kinderen plantjes verzorgen, de kinderen laten zaaien, bolletjes planten, of samen in de tuin werken. Ook leert ze de kinderen om geen takken of bladeren van een boom af te trekken en op een respectvolle manier met planten en bomen om te gaan. Hierin is de eigen houding van de gastouder tegenover de natuur van groot belang.

Als de gastouder een plekje heeft waar voorwerpen van het seizoen een plaatsje hebben, kunnen de kinderen daar mooie steentjes, kastanjes, of hun eigen potjes met bolletjes neerzetten.

4.2 Gezonde verantwoorde voeding.

De basis van de gezondheid van een kind wordt vanaf de eerste dag en zelfs al tijdens de zwangerschap ontwikkeld. Daarom zijn die eerste levensjaren extra belangrijk voor de rest van zijn of haar leven. Kinderen hebben de juiste bouwstenen nodig om zich zo gezond mogelijk te ontwikkelen en te kunnen groeien. Het kind dat groeit, bouwt zijn lichaam op met de voedingsstoffen die zijn of haar verzorgers hem geven. Daarom is het belangrijk dat de gastouders van Berenkind kinderen goede voeding aanbieden, het liefst van biologische kwaliteit, waar geen kunstmatige stoffen aan zijn toegevoegd. Ook voedsel dat zo veel mogelijk onbespoten is omdat vooral jonge kinderen moeite hebben met het verwerken van bestrijdingsmiddelen die worden gebruikt op bladgewassen en zacht fruit. Ook raad ik aan om kinderen tenminste tot 7 jaar geen vlees aan te bieden, en als het niet anders kan, vlees van biologische kwaliteit. Goedkope vleeswaren zoals leverworst worden sowieso niet gebruikt.

Het is raadzaam om deze verantwoordelijke benadering uit te breiden naar schoonmaakmiddelen en verzorgingsproducten. In een omgeving waar kinderen worden opgevangen, is het belangrijk dat die omgeving wordt schoongemaakt met biologisch afbreekbare en veilige producten. De gastouders van Berenkind zijn zich hiervan bewust en maken hierin goede keuzes.

Ook op het gebied van de verzorging is het belangrijk dat de gastouder producten gebruikt met natuurlijke grondstoffen, het is namelijk beter om geen synthetische stoffen te gebruiken. Veel huidproblemen en allergieën kunnen zo voorkomen worden.

4.3 Respect voor het milieu.

De gastouder kan hierin het goede voorbeeld geven. Ze zal bijvoorbeeld zoveel mogelijk de fiets of een bolderwagen gebruiken om de kinderen te vervoeren. Zuinig zijn met water door de kraan niet zo maar te laten lopen, de kinderen leren om het licht uit te doen in ruimtes die niet worden gebruikt zijn kleine voorbeelden van dit bewuste gedrag. Ook zou de gastouder er voor kunnen kiezen om geen wegwerp plastic te gebruiken en voor andere mogelijkheden overwegen zoals bijvoorbeeld bamboe bordjes in plaats van plastic.

Bij het boodschappen doen zou de gastouder bijvoorbeeld zo min mogelijk verpakte voedingsmiddelen kunnen kopen. Samen met de oudere kinderen zou het een leuk idee zijn om tassen of zakjes van katoen maken en zo de kinderen laten zien dat er alternatieven bestaan. Ook zou ze bijvoorbeeld met de kinderen boodschappen kunnen doen op de markt of losse levensmiddelen kopen bij een natuurvoedingswinkel.



A5: Gastouderbureau Berenkind heeft aandacht en respect voor haar gastouders.

- 5.1 Er is een zorgvuldige intake en screening.
- 5.2 Gastouderbureau Berenkind zorgt voor de registratie en checkt de wettelijke eisen.
- 5.3 Het gastouderbureau biedt hulp bij het inrichten van de opvang en stelt een RI v&g op volgens de wettelijke eisen voor gastouderopvang.
- 5.4 Er is hulp bij het opstarten.
- 5.5 Er is hulp bij het vinden van ouders en het promoten van de opvang.
- 5.6 Het gastouderbureau is telefonisch beschikbaar voor vragen.
- 5.7 Het gastouderbureau is aanwezig bij het koppelingsgesprek tussen gastouder en vraagouders.
- 5.8 Gastouder Berenkind verzorgt de kassiersfunctie.
- 5.9 Er wordt aandacht besteed aan borging van het pedagogisch beleid.

5.1 Er is een zorgvuldige intake en screening.

De intake vindt plaats op de opvanglocatie van de gastouder. Gastouderbureau Berenkind zal nieuwe gastouders de pedagogische visie duidelijk uitleggen en de gastouders uitnodigen om bij alle vragen contact op te nemen met het gastouderbureau.

Gastouderbureau Berenkind zal een screening doen van de gastouder die de opvang zal verzorgen. De screening betreft praktische zaken zoals veiligheid, hygiëne, voldoende slaapruiimte, speelruimte en buitenruimte. Daarbij wordt ook gekeken naar de opvoedingsideeën, competenties zoals eerder beschreven bij eisen aan de gastouder, de motivatie van en de sfeer bij de gastouder.

Gastouderbureau Berenkind heeft, aan de hand van dit pedagogische beleidsplan, haar visie op de rol van de gastouder in een apart document beschreven. Dit document zal bij de intake doorgenomen worden en bij huisbezoeken en intervisiemomenten terug gekoppeld worden.

5.2 Gastouderbureau Berenkind zorgt voor de registratie en checkt de wettelijke eisen

Het gastouderbureau heeft niet alleen een bemiddelende, maar ook een toezienende functie. In het contract tussen Berenkind en een gastouder verplicht de gastouder zich kinderen op basis van de hierboven geformuleerde pedagogische visie op te vangen en te begeleiden.

Conform de Wet Kinderopvang houdt gastouderopvang in dat:

- de kinderopvang plaats vindt binnen een gezinssituatie in de woning waar de vraagouder of gastouder zijn hoofdverblijf heeft;
- de gastouderopvang tot stand komt via een gastouderbureau en wordt begeleid door het gastouderbureau.

Ook is het gastouderbureau gehouden aan de richtlijnen van de Wet Kinderopvang.

Hieronder worden de volgende onderwerpen behandeld:

- A. De registratie als gastouder
- B. Aantal op te vangen kinderen
- C. De achterwacht
- D. De locatie
- E. Stagiaires en aanwezige vrijwilligers.

A. De registratie als gastouder

Om als gastouder binnen de formele opvang aan de slag te kunnen moet ze geregistreerd staan in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Dit is een kwaliteitsregister waar zij/hij ingeschreven wordt als de gastouder en haar gastouderopvang voldoen aan de door de overheid gestelde opleidings- en kwaliteitseisen.



Alleen als de gastouder een LRK-registratienummer bezit, kunnen ouders die gebruik maken van deze gastouderopvang, aanspraak maken op kinderopvangtoeslag. Naast de zekerheid over de kwaliteit van jouw opvang, hebben ouders dus ook een financieel voordeel bij het gebruikmaken van een erkende gastouder.

Gastouderbureau Berenkind zal deze registratie voor de gastouder verzorgen. Om te worden geregistreerd als gastouder in het LRK zijn er een aantal stappen.

- De gastouder vraagt een VOG aan (als je een VOG hebt mag die niet ouder zijn dan twee maanden)
- De gastouder schrijft zich in bij het Personenregister kinderopvang. (PRK)

Als de gastouder ingeschreven staat bij het Persoonsregister, dient het Gastouderbureau een aanvraag in om de gastouder in te schrijven in het LRK. Daarbij zijn de volgende documenten nodig:

- Een kopie van een bewijsstuk beroepskwalificaties kinderopvang van de gastouder.
- Een kopie van een bewijsstuk van de gastouder dat zij haar EHBO diploma heeft behaald.
- Een kopie van een geldig identiteitsbewijs van de gastouder.
- Een kopie van de risico-inventarisaties Veiligheid en Gezondheid.

Hieronder worden deze stappen uitgelegd.

1. Een verklaring omtrent het gedrag (VOG)
2. De inschrijving in het Personenregister Kinderopvang (PRK)
3. De juiste diploma's
4. Een geldig certificaat Eerste Hulp aan Kinderen
5. Een kopie van een geldig identiteitsbewijs van de gastouder.
6. Een kopie van de risico-inventarisaties Veiligheid en Gezondheid.
7. Aanvullende eisen

1. Een verklaring omtrent het gedrag (VOG)

Deze verklaring vraagt de gastouder aan bij de gemeente waar zij/hij woont en wordt alleen afgegeven als blijkt dat het gedrag van de gastouder in het verleden geen bezwaar vormt voor het uitvoeren van het werk als gastouder. Wanneer de gastouder opvang verzorgt in eigen huis, moeten de volgende personen ook over een VOG beschikken:

- Eventuele huisgenoten van 18 jaar en ouder die op hetzelfde adres als de gastouder wonen
- Stagiair(e)s of vrijwilligers die bij de gastouder werken
- Iedereen die structureel aanwezig is bij de gastouder (Dit betekent in de praktijk als iemand één keer per maand een half uur aanwezig is)

2. Inschrijving in het Personenregister Kinderopvang (PRK)

Alle personen, verbonden aan de opvanglocatie van de gastouder, die een VOG hebben moeten aanvragen, moeten zich per 1 maart 2018 ook inschrijven in het PRK. Deze inschrijving dient de gastouder zelf te verzorgen. Voor de inschrijving in het PRK is een DigiD nodig en een VOG die niet ouder is dan 2 maanden. De personen die in het PRK zijn opgenomen, worden op basis van hun VOG continue gescreend.

3. De juiste diploma's:

- Een ervaringscertificaat MBO-2 Helpende Zorg en Welzijn, of



- Een diploma dat vermeld is op de diplomalist, (zie de lijst op de website) of
- Een certificaat goed gastouderschap.

4. Een geldig certificaat Eerste Hulp aan Kinderen

De volgende certificaten voldoen:

- Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis,
- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van Nedcert;
- Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
- Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
- Eerstehulpverlener van NIKTA;
- Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert, en
- Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfs hulpverlening.

5. Een kopie van een geldig identiteitsbewijs van de gastouder.

Een geldig identiteitsbewijs kan zijn: een paspoort of de Nederlandse identiteitskaart. Deze mogen niet verlopen zijn.

6. Een kopie van de risico-inventarisaties Veiligheid en Gezondheid

Deze risico inventarisatie maakt het gastouderbureau samen met de gastouder op de opvanglocatie.

7. Aanvullende eisen:

De gastouder:

- is minimaal 18 jaar en spreekt tijdens de opvang Nederlands (ABN) dan wel de streektaal
- is lichamelijk en geestelijk gezond
- heeft organisatorisch talent
- heeft verantwoordelijkheidsgevoel
- kan continuïteit en stabiliteit in de opvang bieden
- heeft ervaring met en/of kennis van de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar door eigen kinderen of andere kinderen
- heeft aandacht en respect voor ieder kind
- kan warmte, geborgenheid en veiligheid bieden aan het kind
- stimuleert, verzorgt en begeleidt het kind
- is respectvol naar de vraagouders
- gaat integer om met vertrouwelijke/ privé informatie van de vraagouder en het kind
- is bereid open te staan voor begeleiding en advies van Gastouderbureau Berenkind
- is bereid tot het volgen van intervisie, workshops en nascholing, aangeboden door Gastouderbureau Berenkind
- laat de kinderen nooit zonder toezicht bij huisdieren
- eigen kinderen staan niet onder toezicht
- De gastouder is niet ontheven of ontzet uit het ouderlijk gezag
- Bij de opvang van kinderen van buitenlandse ouder die tijdelijk in Nederland werken (expats) kan ook de voertaal van het gezin worden gesproken
- De gastouder kent en werkt volgens het [pedagogisch beleidsplan](#), het [veiligheids- en gezondheidsbeleid](#) en de [Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling](#) van gastouderbureau Berenkind.



Algemeen

- heeft een WA verzekering, een Aansprakelijkheidsverzekering bedrijven, Opstalverzekering en Goederen/inventarisverzekering
- is in het bezit van een inzittende verzekering (bij gebruik van de auto)
- is telefonisch bereikbaar tijdens opvang uren
- de opvanglocatie is geheel rookvrij
- de opvanglocatie heeft een aparte slaapruiimte voor kinderen jongeren dan anderhalf jaar
- de opvanglocatie voldoet aan de wettelijke eisen
- de opvanglocatie beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden
- er is een achterwacht aangewezen als er meer dan drie kinderen worden opgevangen

B. Aantal kinderen

Hoeveel kinderen de gastouder mag opvangen, hangt af van de leeftijd en het aantal kinderen.

Bijvoorbeeld:

- De gastouder mag maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar tegelijk opvangen. Eigen kinderen tot 10 jaar worden meegerekend.
- In deze groep mag de gastouder maximaal 5 kinderen jonger dan 4 jaar tegelijk opvangen, inclusief eigen kinderen tot 4 jaar.
- In deze groep mag de gastouder maximaal 4 kinderen tot 2 jaar oud opvangen, waarvan maximaal 2 tot 1 jaar, inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.

Ter voorkoming van overschrijding van de wettelijk bepaalde hoeveelheid kinderen zal de gastouder openheid verschaffen aan Gastouderbureau Berenkind met betrekking tot de bezettingsgraad van de opvang locatie. Mocht de gastouder met andere bureaus samenwerken, dan moeten de kinderen die via een ander bureau op de opvanglocatie staan ingeschreven, ook gemeld worden aan Gastouderbureau Berenkind.

C. Achterwacht.

Als de gastouder meer dan drie kinderen tegelijk opvangt is er een achterwacht nodig, in geval van calamiteiten. Als een bepaalde noodsituatie zich voordoet waarbij de gastouder plotseling weg moet, is het fijn als de achterwacht snel ter plaatse kan zijn, zodat de opvang van de gastkinderen door kan gaan.

De achterwacht kan bijvoorbeeld een partner, buurvrouw of vriendin zijn. Het verdient de voorkeur om meerdere personen als achterwacht te hebben, zodat er altijd iemand beschikbaar is. De achterwacht is bekend bij Gastouderbureau Berenkind en kan binnen vijftien minuten aanwezig zijn bij een calamiteit. Wie de achterwacht is, wordt besproken bij het intake gesprek en/of bij de risico inventarisatie die elk jaar plaats vindt.

Van een achterwacht wordt verwacht dat dit een volwassene is die:

- lichamelijk en geestelijk in goede gezondheid verkeerd;
- telefonisch bereikbaar is tijdens het opvangen;
- binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de plaats van opvang.

Voor een achterwacht gelden geen specifieke opleidingseisen en de achterwacht hoeft ook geen VOG te overleggen.

D. De locatie

De opvang kan bij de gastouder thuis plaatsvinden of in de woning van de vraagouder. Op deze wijze heeft het kind een vertrouwde plek en een vertrouwd gezicht.

De opvang moet bijdragen aan een gezonde en veilige ontwikkeling van het kind. Er dient in huis voldoende speelruimte en een goed geventileerde afgesloten slaapruiimte te zijn, die past bij de leeftijd van het kind en conform de eisen die de wetgeving daaraan stelt.



Er moeten voldoende en goedgekeurde bedjes (conform CE keurmerk) zijn voor kinderen tot de leeftijd van 2 jaar die tegelijkertijd op de opvanglocatie aanwezig zijn.

De mogelijkheid om buiten te spelen bij huis of dicht in de buurt (bijv. een speelveldje) moet aanwezig zijn. De ruimte moet veilig zijn en tegelijk mogelijkheden bieden die het kind stimuleren om zich te ontwikkelen en die het kind niet beperken.

De ruimte waar de kinderen verblijven tijdens de opvanguren moeten voldoen aan de eisen die gesteld worden via de door Gastouderbureau Berenkind uitgevoerde risico inventarisatie. Als er een buitenruimte is moet die ook voldoen aan de gangbare normen conform hygiëne en veiligheid.

E. Stagiaires en aanwezige vrijwilligers.

Zie voor stagiaires het stagebeleid vanaf blz. 31.

Als er vrijwilligers bij de gastouder zijn, die regelmatig nl meer dan 1 keer per maand een half uur aanwezig zijn bij de kinderen, dan geldt het volgende:

- De gastouder zorgt dat de vrijwilliger een VOG heeft aangevraagd en is ingeschreven in het PRK.
- Ze stuurt het gastouderbureau een kopie van het VOG en een kopie van een identiteitsbewijs.
- Er zal een kennismakingsgesprek gepland worden (dit kan telefonisch) met de vrijwilliger waarin de volgende zaken aan bod komen:
 - Wat is de motivatie van de vrijwilliger
 - Welke ervaring heeft de vrijwilliger en welk werk heeft hij/zij gedaan
 - Heeft hij/zij pedagogische ervaring
 - Kent hij/zij het pedagogisch beleid, de meldcode en het document ‘zorgen voor een veilige en vertrouwde opvang’ van gastouderbureau Berenkind.
- Het GOB noteert naam, adres, geboortedatum, telefoonnummer en e-mailadres van de vrijwilliger en zal deze documenten opsturen.

5.3 Het gastouderbureau biedt hulp bij het inrichten van de opvang en stelt een RI v&g op volgens de wettelijke eisen voor gastouderopvang.

Een beginnende gastouder zal zich afvragen aan welke normen haar opvanglocatie moet voldoen. Gastouder Berenkind helpt hierbij en zal samen met de gastouder naar de inrichting kijken.

Gastouderbureau Berenkind zal de gastouder stimuleren om de locatie zo in te richten, dat het beantwoordt aan het beeld zoals geschetst in bovenstaand beleidsplan. Te denken valt aan speelgoed van natuurlijk materiaal, de seizoenstafel, de hoekjes voor rollenspel en de algehele zorgvuldige huiselijke inrichting van de locatie.

De locatie moet ook voldoen aan voorschriften zoals die zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang. De voorwaarden zijn vooral op veiligheid gericht en de opvang moet bijdragen aan een gezonde en veilige ontwikkeling van het kind, in een veilige en gezonde omgeving.

De Wet kinderopvang verplicht gastouderbureaus om een risico-inventarisatie met betrekking tot de veiligheid en gezondheid uit te voeren en aldus inzicht te geven in de veiligheids- en gezondheidsrisico's die de opvang van kinderen bij de ingeschreven gastouders met zich mee brengt. Volgens de Wet kinderopvang zijn gastouderbureaus verplicht om tenminste jaarlijks bij iedere gastouder een RI &E (risico-inventarisatie en evaluatie) uit te voeren, deze dient de bestaande situatie te beschrijven.

Aanleiding tot het tussentijds uitvoeren van een RI v&g:

- Een verbouwing of een (her)inrichting van de woning en/of kamers
- Verandering van de groepsamenstelling



- Gezinsuitbreiding bij de gastouder

Een gastouder is daarom verplicht om een verbouwing of (her)inrichting van de woning bij het gastouderbureau te melden. Wijzigingen moeten doorgeven worden binnen veertien dagen na de wijziging of zo mogelijk voordat de wijziging plaats vindt.

Onder de Wet kinderopvang ligt het toezicht op de handhaving bij de lokale GGD. De GGD wil van gastouderbureaus zien welke afspraken zij hebben gemaakt met de gastouders met betrekking tot het veiligheid en gezondheidsbeleid en zal het gastouderbureau hier mogelijk op aanspreken. In deze opzet geeft het gastouderbureau, aan de hand van deze methodiek, zelf aan welke risico's bij de gastouder aanwezig zijn, of de aanwezige risico's wel of niet aanvaardbaar zijn en welke vervolgacties er afgesproken zijn. Hierbij is het belangrijk wat de leeftijden zijn van de kinderen die door de betreffende gastouder opgevangen (gaan) worden.

Aan de hand van de inventarisatielijsten beoordeelt gastouderbureau Berenkind de werkelijke situatie bij de gastouder thuis zoals die wordt aangetroffen. Hierbij wordt niet zozeer door een technische bril gekeken, maar vooral door de ogen en vanuit het gedrag van de kinderen.

Uitgangspunt van de RI v&g is dat veiligheid en gezondheid een combinatie is van aan de ene kant het gedrag van kinderen en gastouders, en aan de andere kant de omgeving waarin ze verblijven. Het is de bedoeling dat door de uitvoering van een RI v&g de aanwezige risico's worden terug gebracht naar het aanvaardbaar en acceptabel niveau. Bij de vraag of een risico wel of niet aanvaardbaar is, wordt nagegaan wat de kans is dat er ongevallen gebeuren en wat de ernst van het letsel bij een ongeval zal zijn. Wanneer een risico onaanvaardbaar is, moet er altijd een vervolgactie of afspraak vastgelegd worden in een actieplan. Gastouderbureau Berenkind gebruikt zowel de inventarisatielijsten als een actieplan. Jaarlijks worden de inventarisatielijsten gecontroleerd en eventueel een nieuw actieplan opgesteld. Link naar het RI v&g: [Veiligheid en gezondheid\risico-inventarisatie-gastouderopvang.docx](#)

5.4 Er is hulp bij het opstarten.

Als beginnende gastouder zullen er veel vragen zijn. Naast het inrichten van de opvangruimte en het opstellen van een persoonlijk beleidsplan, zijn er ook de wettelijke eisen waar een gastouder aan moet voldoen. Gastouderbureau Berenkind helpt hierbij.

Het gastouderbureau helpt bij het opstellen van [het persoonlijk beleidsplan](#).

Iedere gastouder zal in haar of zijn opvang haar eigen dagritme hebben en haar regels op haar eigen manier verwoorden. In het persoonlijk beleidsplan staat onder andere:

- Hoe ziet het dagritme van de opvang er uit
- De gedragsregels van de gastouder
- De manier waarop informatie wordt overgedragen aan de ouders en andersom
- Welke zangspelletjes of spreuken worden er gebruikt
- De gastouder vertelt de ouders dat hij of zij terughoudend is met audio/visuele apparatuur
- Jaarlijkse activiteiten
- De activiteiten rond de jaarfeesten kunnen ook in het plan genoemd worden
- Eten en drinken: de gastouder vertelt welk voedsel ze gebruikt
- Ziekten: hier staat hoe de gastouder omgaat met een kind dat ziek is. Iedere gastouder zal hierin haar eigen keuzes maken
- Hygiëne
- Vragen: ouders hebben bij het halen en brengen vaak vragen, en het is aan de gastouder om te beslissen hoe ze hier mee omgaat
- Vervoer: hoe is het vervoer geregeld, wordt er gebruik gebruikt van een bolderkar of een kinderwagen en wat zijn de afspraken hierover



- Het calamiteitenplan, de risico inventarisatie worden genoemd
- Allerlei afspraken
- Evaluatie: de gastouder kan de eerste maand van de opvang beschouwen als een ‘proefperiode’ en dit benoemen en beschrijven
- Huisregels: welke huisregels hanteert de gastouder

Het gastouderbureau helpt bij het opstellen van het locatie handboek.

In deze map is er een overzicht van alle documenten en kind-gegevens die nodig zijn voor de opvanglocatie. De gastouder kan er voor kiezen om de volgende documenten uit te printen en in deze map te bewaren, zodat ze direct toegankelijk zijn voor de vraagouders, huisgenoten en eventuele stagiaires:

- overeenkomstformulier met de ouders
- Ingevulde en ondertekende toestemmingsformulieren,
- Het formulier met de noodnummers
- Het klachtenformulier
- Het registratieformulier ongevallen

Aan te raden is om voor eventueel GGD bezoek de eigen gegevens van de gastouder in een map te bewaren, zoals:

- Originele verklaring omtrent gedrag gastouder en huisgenoten
- Origineel relevante diploma's
- Origineel EHBO certificaten
- Origineel bewijs inschrijving Kamer van Koophandel
- Bewijs bedrijfsverzekering
- Calamiteitenplan
- Pedagogisch beleid gastouderbureau Berenkind
- Protocol van de meldcode kindermishandeling
- Ongevallenregister
- Intakeprocedure
- RI, Verslag huisbezoek, GGD, reg. nr LRK
- Getekende overeenkomst met gastouderbureau Berenkind

Het gastouderbureau helpt bij het opstellen van het calamiteitenplan.

Dit plan wordt uitgebreid besproken in het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van GOB Berenkind. De gastouder kan gebruik maken van het format ‘calamiteitenplan’.

5.5 Er is hulp bij het vinden van ouders en het promoten van de opvang.

Op de website van gastouderbureau Berenkind zullen pagina's aangemaakt worden waar de gastouders hun opvang beschrijven en hun gegevens publiceren. Als ouders gastouderbureau Berenkind benaderen met de vraag naar gastouderopvang, zullen deze ouders in contact gebracht worden met een geschikte gastouder.

Er is basisondersteuning mogelijk in het ondernemerschap door het geven van adviezen aangaande bedrijfsorganisatie, financiën, public relations, klantenwerving etc.

Het gebruik van het Berenkind logo. De Gastouder mag het (digitale) Berenkind logo in alle communicatie-uitingen op het gebied van haar/zijn kinderopvang gebruiken. Lees wel de voorwaarden in de overeenkomst tussen Gastouder en Gastouderbureau.



Het bieden van een netwerk; dit geeft de Gastouder voordelen in het vinden werving van klanten, naamsbekendheid, het regelen van achterwachten, het ruilen van speelgoed en interieur, het gezamenlijk gebruik maken van faciliteiten etc.

5.6 Het gastouderbureau is telefonisch beschikbaar voor vragen.

Aangezien Gastouderbureau Berenkind uit gaat van verbondenheid met en respect voor kinderen, ouders, dieren en de natuur, is het vanzelfsprekend dat deze band ook wordt aangegaan met de gastouders. Als er tijdens of door het werken met de kinderen vragen zijn, die direct of persoonlijk antwoord verlangen, is gastouderbureau Berenkind telefonisch of per mail beschikbaar van maandag t/m donderdag van 8.30 tot 17.00 uur om deze vragen te beantwoorden. Het gastouderbureau is 7 dagen per week beschikbaar voor berichten per e-mail. Ook vraagouders kunnen met hun vragen bij het gastouderbureau terecht en gastouderbureau Berenkind zal ook bemiddelen bij moeilijkheden in het contact tussen gast- en vraagouders. Het streven is om een goede en duidelijke communicatie met vraagouder en gastouder te onderhouden.

5.7 Het gastouderbureau is aanwezig bij het koppelingsgesprek tussen gastouder en vraagouders.

Eerst vindt er een intakegesprek plaats tussen de vraagouder en het gastouderbureau. Wanneer vraagouder en gastouder aan elkaar zijn voorgesteld en er een kennismakingsgesprek plaatsvindt is Gastouderbureau Berenkind bij dit gesprek aanwezig. Het gesprek vindt plaats op de opvanglocatie van de gastouder.

Tijdens dit gesprek zullen de punten uit de overeenkomst en wensen van beide partijen worden besproken. Tevens wordt het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Berenkind besproken zodat beide partijen dit beleid kennen en de gastouder hiernaar handelt. Na het koppelingsgesprek zal Gastouderbureau Berenkind de overeenkomst opstellen. Er wordt gewerkt met wettelijk goedgekeurde overeenkomsten. Deze overeenkomst wordt ondertekend en besproken op de locatie waar de opvang zal plaatsvinden in het bijzijn van de medewerker van Gastouderbureau Berenkind.

Nadat de opvang start zal Gastouderbureau Berenkind binnen een maand een contact moment hebben met de vraagouder en gastouder om de voortgang van de opvang te bespreken.

5.8 Gastouder Berenkind verzorgt de Kassiersfunctie.

Gastouderbureau Berenkind werkt met PortaBase en vervult de kassiersfunctie door maandelijks de kosten voor de opvang van de gastouder en de bureaunkosten automatisch te incasseren. Ieder gastouder kan inloggen op PortaBase en de opvanguren invullen. Het gastouderbureau stuurt deze uren ter accordering naar de vraagouder en zorgt voor de uitbetaling.

5.9 Er is aandacht voor de borging van het pedagogisch beleid.

Gastouderbureau Berenkind werkt als volgt:

- a. *Er is regelmatig huisbezoek*
- b. *Er is één keer per jaar een voortgangsgesprek*
- c. *Eén keer in de twee maanden een intervisie moment*
- d. *Eén keer per jaar een themadag*
- e. *Twee keer per jaar een workshop*
- f. *Zo nodig, is er inhoudelijke ondersteuning*

- a. *Er is regelmatig huisbezoek.*

Gastouderbureau Berenkind wil graag een band opbouwen met de gastouder en heeft de intentie de gastouder vaker te zien dan wettelijk voorgeschreven. Daarom bezoeken we twee á vier keer per jaar de gastouders. Tijdens de bezoeken zal de medewerker van Gastouderbureau Berenkind de risico inventarisaties uitvoeren en ook de pedagogische richtlijnen bespreken.



Tevens zal de gastouder zijn volledige medewerking verlenen aan aangekondigde en onaangekondigd bezoeken door Gastouderbureau Berenkind gedurende de opvang periode. Hierdoor kan de medewerker van Gastouderbureau Berenkind waarnemen of de manier van werken van de gastouder inderdaad overeenkomt met het pedagogische beleidsplan.

Minimaal één keer per jaar neemt Berenkind mondeling contact met de vraagouders op om de opvang van de gastouder te evalueren. De uitkomsten van deze evaluatie worden ook besproken met de gastouder.

b. Er is één keer per jaar een voortgangsgesprek

Ook vindt er één keer per jaar een voortgangsgesprek plaats met de gastouder waarin wordt besproken hoe het met de kinderen in de opvang gaat en wat Gastouderbureau Berenkind kan adviseren of kan ondersteunen in het realiseren van bepaalde doelstellingen.

c. Eén keer in de twee maanden is er een intervisie moment.

Gastouderbureau Berenkind werkt samen met gastouders die de pedagogische visie delen en die gemotiveerd zijn om deze visie iedere dag in praktijk te brengen. Natuurlijk is er ruimte voor de eigen invulling van de gastouder.

Op intervisie momenten zal deze visie worden vertaald naar de praktijk door met (indien aanwezig) andere gastouders te praten over wat deze richtlijnen praktisch vragen. Door samen na te denken, elkaar tips en adviezen te geven en elkaar ondersteuning te bieden, worden de gastouders geholpen om de persoonlijke uitdaging aan te gaan die dit pedagogisch beleid met zich meebrengt. De intervisie zal plaats vinden bij één van de gastouders thuis of naar keuze in Rotterdam, Gouda, Utrecht of Den Haag.

d. Themadag

Eén keer per jaar zal er een themadag worden georganiseerd die ook voor ouders toegankelijk is. Deze themabijeenkomst zal op een centrale plaats georganiseerd worden, voorwaarde is dat er meer dan vijf gastouders zijn aangesloten bij het gastouderbureau met ten minste vier ouderkoppelingen. Er zullen thema's aan de orde komen die de visie van Berenkind ondersteunen en uitbouwen.

e. Workshops.

Daarnaast willen we workshops aanbieden die zorgen voor nascholing. Voor het werken met de Meldcode zullen alle gastouders een training volgen. Ook wordt er een workshop aangeboden die door de Emmi Pikler stichting wordt gegeven, over het observeren van jonge kinderen.

De workshops zullen als volgt worden georganiseerd:

- Via een Webinar
- Individueel, zoals de cursus Werken met de meldcode (zal daarna bij de intervisie besproken kunnen worden)
- Twee keer per jaar op een centrale plaats zoals Rotterdam, Gouda, Utrecht of Den Haag

Als vergoeding voor de registratiekosten wordt er € 0,35 per kind per opgevangen uur gevraagd. Voor de themadag, intervisie- en netwerkbijeenkomsten wordt een bijdrage gevraagd van € 95 per jaar.

f. Zo nodig, is er inhoudelijke ondersteuning

Er is de mogelijkheid tot vakinhoudelijke ondersteuning bij het omzetten van het pedagogische beleid in de praktijk door advies, praktijkbegeleiding en persoonlijke coaching.

A6. Gastouderbureau Berenkind heeft aandacht en respect voor de vraagouders.

6.1 Iedere vraagouder wordt persoonlijk en vriendelijk benaderd.

6.2 Er is bemiddeling en ondersteuning bij het vinden van een gastouder.



- 6.3 Er wordt duidelijk uitgelegd wat de procedures zijn.
- 6.4 Zo nodig, wordt er bemiddeld bij een gastouder aan huis.
- 6.5 Er is een zorgvuldige kennismakingsprocedure.
- 6.6 Gastouderbureau Berenkind verzorgt de kassiersfunctie.
- 6.7 Vraagouders komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.
- 6.8 Eén keer per jaar wordt de opvang geëvalueerd.

6.1 Iedere vraagouder wordt persoonlijk en vriendelijk benaderd.

Gastouderbureau Berenkind vindt persoonlijke aandacht voor u en uw kind heel belangrijk. Aangezien er wordt uitgegaan van verbondenheid met kinderen en gastouders, wil Gastouderbureau Berenkind ook een goede band opbouwen met de vraagouders. De medewerker van Gastouderbureau Berenkind en de gastouder willen een vertrouwd contact zijn waar u met uw vragen of opmerkingen bij terecht kunt. Ook voor de ouders zijn we telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag van 8.30 tot 17.00 en 7 dagen per week beschikbaar voor berichten per e-mail.

Gastouderbureau Berenkind zal één themabijeenkomst per jaar organiseren voor gastouders, ouders en iedereen die geïnteresseerd is in de opvoedkunst. Het doel is om samen na te denken over hoe innovatieve en verantwoorde kinderopvang er uit kan zien en hoe men met elkaar daarvoor voorwaarden kan scheppen. Deze themabijeenkomst zal op een centrale plaats georganiseerd worden, voorwaarde is dat er meer dan vijf gastouders zijn aangesloten bij het gastouderbureau met ten minste vier ouderkoppelingen.

6.2 Er is bemiddeling en ondersteuning bij het vinden van een gastouder.

Als een vraagouder het GOB benadert met de vraag voor een gastouder, zullen wij zoeken naar de gastouder die het beste aansluit bij de wensen van de vraagouder.

Er wordt uitsluitend samen gewerkt met gecertificeerde en LRK (landelijk register kinderopvang) geregistreerde gastouders. EHBO voor kinderen en een verklaring omtrent het gedrag zijn tevens eisen die gesteld worden aan de gastouders en huisgenoten boven de achttien jaar. De verdere eisen die aan de gastouder worden gesteld kunt u terug vinden bij de pagina Gastouders.

Omdat er professionele opvang wordt geboden zal de locatie waar uw kind wordt opgevangen jaarlijks door Gastouderbureau Berenkind worden gecontroleerd door middel van een risico inventarisatie. Ook heeft de GGD een controlerende functie en inspecteert de gastouders in het bestand van het gastouderbureau. Wanneer u zelf een gastouder aandraagt zal worden bekeken of de gastouder voldoet aan de wettelijk gestelde eisen aan de gastouder.

6.3 Er wordt duidelijk uitgelegd wat de procedures zijn.

Gastouderopvang is een professionele manier van kleinschalige opvang welke is afgestemd op de persoonlijke wensen van de vraagouders. Om tot een juiste afstemming van deze wensen te komen zullen de volgende stappen worden doorlopen:

- Tijdens het kennismakingsgesprek tussen de vraagouder en de medewerker van Gastouderbureau Berenkind zullen de wensen betreffende de opvang worden besproken. Zaken als dagen waarop opvang verlangd wordt, specifieke tijden waarop opvang nodig is, of als er bijvoorbeeld flexibele opvang nodig is, komen aan bod. Ook de keuze tussen opvang bij de vraagouder thuis of bij de gastouder wordt genoemd. Zijn er zaken als allergieën waar rekening mee gehouden dient te worden dan wordt dat opgenomen in het koppelingsgesprek. Na het kennismakingsgesprek zal er een kennismaking met de gastouder plaatsvinden.
- Gastouderbureau Berenkind maakt een koppeling door middel van een kennismakingsgesprek tussen de ouder en de gastouder op de opvanglocatie.



- Wanneer vraagouders en gastouders na deze kennismaking over willen gaan tot gastouderopvang, zal Gastouderbureau Berenkind een bemiddelingsovereenkomst opstellen. In de bemiddelingsovereenkomst worden de wensen van de ouder en gastouder beschreven.
- Tijdens het gesprek waarbij de overeenkomsten tussen Gastouder en Vraagouder, en Vraagouder en Gastouderbureau, worden ondertekend, zullen deze overeenkomsten verder worden toegelicht.

6.4 Zo nodig, wordt er bemiddelt bij een gastouder aan huis.

Als u kiest voor een gastouder in uw eigen woning dan geldt het wettelijk minimumloon als het tarief dat u minimaal aan uw gastouder dient te vergoeden. Dit is onafhankelijk van het aantal kinderen dat wordt opgevangen. Het tarief dat uiteindelijk met de gastouder samen wordt bepaald kan hoger zijn dan het minimumloon. De gastouder en u als ouder maken hier samen afspraken over. Het minimumloon voor de gastouder aan huis vanaf 23 jaar is 10,75 euro bruto per uur. Met de dienstregeling aan huis, ook wel gastouder aan huis genoemd, bent u als ouder opdrachtgever. U neemt een gastouder in dienst voor de opvang van uw kinderen waarbij de gastouder tevens kleine klussen in en om uw woning kan doen, zoals boodschappen, de verzorging van eventuele huisdieren, of de was. Via de regeling dienstverlening aan huis hoeft u echter niet alle werkgeverslasten te dragen. Er moet sprake zijn van een gezagsverhouding: u geeft aan welk werk gedaan moet worden en bijvoorbeeld hoe het werk gedaan moet worden en de gastouder voert het werk uit. De afspraken over deze zaken moeten vastliggen in een overeenkomst die Gastouderbureau Berenkind opstelt. Om in aanmerking te komen voor de regeling moet zowel u als de gastouder een particulier zijn. Voor meer informatie kunt u bijgaand PDF bestand doornemen voor de wet en regelgeving betreffende dienstverlening aan huis. [Gastouder dienstverlening aan huis.pdf](#) (407.93KB)

6.5 Er is een zorgvuldige kennismakingsprocedure.

De gastouders stellen het erg op prijs wanneer de vraagouders persoonlijk met hen in contact treden. Op deze manier kan de gastouder het gezin van de vraagouders leren kennen en de vraagouders leren de gastouder beter kennen. Tenslotte is gastouderopvang een persoonlijke vorm van opvang, en het is belangrijk dat er een goede afstemming is tussen ouders en de gastouder.

Het is fijn om op een rustig moment kennis te maken met elkaar, zodat alle vragen kunnen worden beantwoord. Bij een geslaagde kennismaking zal er buiten de opvangtijden een vervolg gesprek worden gepland. Samen met de medewerker van Gastouderbureau Berenkind en de gastouder zullen de wensen in formele afspraken worden vastgelegd in een bemiddelingsovereenkomst. Wanneer de kennismaking heeft plaatsgevonden en een koppeling tot stand is gekomen kan er een wen-moment ingepland worden.

6.6 Gastouderbureau Berenkind verzorgt de kassiersfunctie.

Maandelijks factureert Gastouderbureau Berenkind het afgesproken tarief van de gastouder met vermeerdering van de bureaunkosten. De kosten van Gastouderbureau Berenkind kunt u terug vinden bij Tarieven. Aan het einde van het jaar zal er een verrekening plaatsvinden van de afgenomen uren en zal u een jaaroverzicht ontvangen die u kunt gebruiken voor de kinderopvangtoeslag.

6.7 Vraagouders komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.

Gastouderbureau Berenkind werkt met geregistreerde gastouders waardoor zij worden gezien als erkende kinderopvang. Dit is niet alleen veilig maar ook voordelig. De vraagouders hebben recht op kinderopvangtoeslag. Dit is eenvoudig aan te vragen via mijn toeslagen van de belastingdienst. Van registreren tot uitbetaling neemt enkele weken in beslag, het is aan te raden hier niet te lang mee te wachten.



6.8 Eén keer per jaar wordt de opvang geëvalueerd.

Elk jaar vindt er een evaluatie plaats met de vraagouder over de voortgang van de opvang, de voorkeur gaat uit naar een gesprek bij de ouders thuis. Maar de evaluatie kan ook telefonisch of via Face-Time. De evaluatie wordt schriftelijk vastgelegd en toegevoegd aan het dossier in het systeem van Gastouderbureau Berenkind, deze is voor Gastouder en Vraagouder in te zien. Dit evaluatie gesprek met de ouders is tevens een moment waar wijzigingen mondeling toegelicht kunnen worden. Wijzigingen kunnen ook tussentijd, schriftelijk worden gemeld aan Gastouderbureau Berenkind.

Wanneer er een succesvolle koppeling is gemaakt met de gastouder en de opvang van uw kind is gestart vindt er jaarlijks een voortgangsgesprek plaats met de gastouder. De medewerker van Gastouderbureau Berenkind kan hierbij aanwezig kan zijn. Tijdens deze gesprekken worden de veiligheid en de wensen en behoeften besproken maar bovenal de voortgang van de opvang van uw kind. Hoe ontwikkelt uw kind zich op persoonlijk, sociaal- emotioneel vlak. Ook de normen en waarden worden besproken. Daarnaast komt aan bod of u tevreden bent over de manier van opvang door uw gastouder. Uw kind groeit tenslotte in zijn ontwikkeling en wellicht zijn er in deze ontwikkelingsperiode ook veranderende behoeftes. Dit wordt toegevoegd aan de afspraken die zijn gemaakt tussen u en uw gastouder.

B. OUDERRAADPLEGING/OUDERCOMMISSIE

Gastouderbureau Berenkind is wettelijk verplicht om binnen zes maanden na de registratie van het gastouderbureau een oudercommissie op te richten die tot taak heeft te adviseren over de wettelijke adviesrechten:

- het bieden van verantwoorde kinderopvang
- het pedagogisch beleid en de praktijk
- het beleid rondom voorschoolse educatie
- het algemeen beleid op het gebied van
 - voeding,
 - opvoeding,
 - veiligheid en gezondheid
- de openingstijden
- vaststelling en wijziging van de klachtenregeling
- wijzigingen van de prijs van de kinderopvang

Wanneer ouders dat wensen kunnen zij zitting nemen in de oudercommissie. De oudercommissie kan advies inwinnen bij BOINK de branchevereniging voor ouders m.b.t. de kinderopvang. Gastouderbureau Berenkind zal, met toestemming, gastouders en vraagouders via de mail of website van Gastouderbureau Berenkind informeren over de mogelijkheid om deel uit te maken van de oudercommissie.

Gastouderbureau Berenkind zal bij het oprichten van een oudercommissie gebruik maken van het modelreglement van Boink. Onderstaande informatie is overgenomen uit dit reglement.

Het reglement.

Het reglement bestaat uit twee verschillende onderdelen, het “reglement oudercommissie” en het “huishoudelijk reglement oudercommissie”.

Het “reglement oudercommissie” is te downloaden via de website en bevat voornamelijk de eisen vanuit de Wet kinderopvang, zoals de procedures voor de manier waarop de oudercommissie wordt samengesteld. Van de wettelijke eisen mag niet neerwaarts afgeweken worden. De oudercommissie



bepaalt haar eigen werkwijze. Het wijzigen van het reglement van de oudercommissie heeft instemming van de oudercommissie.

In dit “reglement oudercommissie” wordt verwezen naar het “huishoudelijk reglement oudercommissie” voor de werkwijze van de oudercommissie. Dit huishoudelijk reglement bestaat uit twee delen. Het eerste deel, deel A, betreft de werkwijze van de oudercommissie. De oudercommissie stelt deel A van het huishoudelijk reglement vast, omdat de oudercommissie op grond van de wet haar eigen werkwijze bepaalt.

Het tweede deel, deel B, betreft afspraken tussen oudercommissie en het gastouderbureau. De oudercommissie stelt deel B in samenspraak met de houder vast (beide partijen ondertekenen deel B).

Dit “huishoudelijk reglement oudercommissie” kunnen oudercommissies als handreiking gebruiken om goede afspraken te maken tussen de leden onderling en tussen de oudercommissie met de houder, zodat de oudercommissie zo goed mogelijk kan functioneren. De reglementen dienen voor gebruik aangepast te worden aan de situatie op van het gastouderbureau.

Wanneer het ondanks alle pogingen niet lukt om een oudercommissie (oc) in te stellen is AOR mogelijk. De verplichting om toch een oudercommissie op te richten blijft echter continu gelden. Dit is een wettelijke eis.

AOR: Alternatieve Ouder Raadpleging.

In dialoog met ouders

AOR is een dialoog tussen houder en ouders. Deze dialoog moet gaan over de in de wet vastgelegde adviesrechten zoals die hierboven staan opgenoemd. Wanneer er een wijziging plaatsvindt in het beleid van gastouderbureau Berenkind is het belangrijk dat ouders hierbij actief worden betrokken. Ouders persoonlijk benaderen kan hier aan bijdragen. Een voorgenomen wijziging in beleid moet bij alle ouders terechtkomen en ouders moeten hierop vrij kunnen reageren en vragen over kunnen stellen aan de houder. Overigens moet het voor ouders ook duidelijk zijn dat er ook een mogelijkheid bestaat om ongevraagd te adviseren over de adviesonderwerpen die in de wet zijn opgenomen.

Op meerdere manieren benaderen van ouders.

Gastouderbureau Berenkind zal de ouders op meerdere manieren benaderen, zoals via de e-mail, tijdens intake gesprekken of evaluatiegesprekken. De gastouders zullen de ouders ook benaderen, aangezien zij het meeste contact met hen hebben. Gastouderbureau Berenkind zal een redelijke termijn in acht nemen zodat de ouders de tijd hebben om na te denken over zaken waarover beslissingen moeten worden genomen. Gastouderbureau Berenkind zal zo proberen om zoveel mogelijk ouders te bereiken om een breed draagvlak te creëren.

Goede administratie van AOR

Gastouderbureau Berenkind zal er voor zorgen dat de AOR goed inzichtelijk is en aantonen dat het gastouderbureau de ouders heeft gevraagd om hun reactie. Beleidswijzigingen zullen van te voren via de e-mail worden gecommuniceerd aan alle ouders en er wordt bijgehouden welke ouders hebben gereageerd.

Digitale AOR

Omdat gastouderbureau Berenkind in de toekomst landelijk haar diensten wil aanbieden, zullen gastouders en dus ook ouders over het hele land verspreid wonen en daardoor is bij elkaar komen niet altijd even makkelijk. Gastouders kunnen ouders laten weten dat er voornemens zijn een wijziging in het beleid te laten plaats vinden en dat ouders hier digitaal op kunnen reageren. Behalve via telefoon en e-mail, kunnen er ook bijeenkomsten met TEAMS of FaceTime plaatsvinden.



Gastouders zien en spreken ouders meestal wekelijks waardoor zij bepaalde wijzigingen goed kunnen uitleggen en zij ook duidelijk kunnen maken waarom het belangrijk is dat ouders reageren.

Verder zijn er andere mogelijkheden om tot een goede voorlichting en ouderraadpleging te komen:

Nieuwsbrief

In een digitale nieuwsbrief zal Gastouderbureau Berenkind een beleidswijziging voorstellen en kan aan ouders expliciet de vraag worden gesteld wat zij van deze wijziging vinden. In de brief staat hoe ouders kunnen reageren richting de houder én voor welke datum hun reactie binnen moet zijn met inachtneming van een redelijke termijn.

Per e-mail

Een voorgenomen beleidswijziging kan uiteraard ook per mail gecommuniceerd worden aan alle ouders. In deze mail zal Gastouderbureau Berenkind een oproep doen aan ouders om te reageren op de mail en aan te geven wat zij van de voorgestelde wijziging vinden. De antwoorden op de e-mail kan door de houder dan gebruikt worden als input en voor de administratie rondom AOR.

Ouders oproepen voor projecten

Om een AOR te houden kan gekozen worden om ouders medewerking te vragen voor kortdurende 'projecten': bepaalde wijzigingen in beleid die op dat moment relevant zijn. De uitnodiging voor een project moet aan alle ouders worden gericht, ouders zijn dan vrij zich hiervoor aan te melden. Ouders die hiertoe bereid zijn, zijn dan een beperkte tijd bezig met het uitvoeren van medezeggenschap en wanneer het project is afgerond houdt hun betrokkenheid voor dat moment weer op. Het moet voor ouders duidelijk zijn om welk onderwerp het gaat en het project moet ook tot dit onderwerp beperkt blijven. Wanneer een houder over een ander onderwerp AOR wil houden, dan moet hiervoor ook een apart project worden opgestart. Op deze manier kunnen ouders ook betrokken zijn bij de onderwerpen die ze leuk vinden en/of waar ze veel kennis over hebben. Het is aan te bevelen om de uitkomsten van het project met alle ouders te delen.

AOR tijdens brengen en halen

Het is mogelijk om ouders als ze hun kind komen brengen of halen te vragen om mee te werken aan AOR. Er kan dan gewerkt worden met lijsten die door ouders afgetekend

Minimaal eenmaal per jaar wordt onder alle vraagouders een enquête verstuurd.

De enquêtes bestaan onder andere uit onderstaande onderwerpen:

- De wijze waarop gastouderopvang tot stand wordt gebracht en de begeleiding
- hiervan
- de kwaliteit van de opvang (met betrekking tot de kwaliteit van het personeel, de groepsbezetting en het pedagogisch beleid)
- het algemeen beleid op het gebied van voeding en opvoeding
- veiligheid en gezondheid
- openingstijden
- spel- en ontwikkelingsactiviteiten
- regelingen inzake de behandeling van klachten
- wijzigingen van de prijs van kinderopvang

Voor deze informatie is gebruik gemaakt van de brochure ' **Alternatieve ouderraadpleging in de kinderopvang** Voorbeelden voor medezeggenschap in de praktijk'. Deze brochure is een uitgave van BOinK en als pdf te downloaden op de website.

C. KLACHTENREGELING EN DE GESCHILLENCOMMISSIE

Gastouderbureau Berenkind heeft een klachtenregeling beschikbaar. De klachtenregeling is te vinden op de website. Wanneer een geschil niet binnen de gestelde termijn nadat de zaak is voorgelegd aan



Gastouderbureau Berenkind is verholpen kan men zich wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang. Het geldende reglement is beschikbaar op <http://www.degeschillencommissie.nl>.

Gastouderbureau Berenkind en de gastouders streven naar een goed en open contact, waarin verschillen in opvatting bespreekbaar zijn en er voldoende vertrouwen is om elkaar aan te spreken als er vragen zijn. Toch kan het gebeuren dat er fouten gemaakt worden of dat gastouders iets doen waarmee ouders minder tevreden zijn. Gastouderbureau Berenkind wil de opmerkingen en klachten van de ouders graag horen, zodat we samen kunnen kijken hoe er een passende oplossing kan worden geboden. Het is belangrijk om goed te luisteren naar klachten van ouders. In de meeste gevallen kunnen de klachten in overleg met direct betrokkenen opgelost. Voor situaties waarin dit niet mogelijk blijkt, is er een klachtenregeling opgesteld.

Uw opmerkingen, ideeën en opbouwende kritiek zijn voor gastouderbureau Berenkind een aansporing tot betere kwaliteit. Wat goed gaat is waardevol om te behouden. Wat minder goed gaat, kan verbeterd worden.

Gastouderbureau Berenkind heeft een interne en een externe klachtenregeling.

Het uitgangspunt van de interne regeling is dat problemen daar worden opgelost waar ze zijn ontstaan. De behoefte aan een interne regeling komt voort uit de visie van gastouderbureau Berenkind: als er onderling vertrouwen en respect is, is het mogelijk om elkaar aan te spreken en te bevragen. Want als ouders niet tevreden zijn, is de kwaliteit van de opvang in het geding. Soms is daarvoor een gesprek nodig, waar Gastouderbureau Berenkind zo nodig bij aanwezig zal zijn. Klachten kunnen gezien worden als een mogelijkheid om de kwaliteit van de diensten van het gastouderbureau te verbeteren. Gastouderbureau Berenkind adviseert om in de eerste plaats de interne klachtenregeling te volgen om zo direct en zo snel mogelijk de klacht te kunnen verhelpen. Voor de externe procedure is het gastouderbureau aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen.

D. MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Helaas komt kindermishandeling voor en hebben de gastouders hierin een signalerende rol. Gastouderbureau Berenkind heeft de meldcode opgenomen in het Veiligheids- en gezondheidsbeleid en zal er voor zorgen dat de meldcode bij de aangesloten gastouders wordt geïmplementeerd. De meldcode wordt opgenomen in het scholingsprogramma van gastouderbureau Berenkind, er zal gebruikt gemaakt worden van de **training en coaching van Meldcode en Kindermishandeling**.

Bij het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een gastouder is het gastouderbureau verplicht om vervolgstappen te ondernemen. Ook is het gastouderbureau op de hoogte wat er kan worden gedaan bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

De gastouder heeft de plicht melding te maken aan Gastouderbureau Berenkind wanneer er vermoedens zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Gastouderbureau Berenkind heeft de plicht, wanneer er signalen zijn dat een kind wordt mishandeld, hiervan melding te maken bij Veilig Thuis of bij de politie. Zie hiervoor de richtlijnen van de route van melding in het actieplan van de meldcode. De medewerker van Gastouderbureau Berenkind steunt en begeleid het gehele traject van de melding en zorgt voor de nazorg van het kind, het gezin en voor de gastouder.

Ook worden de gastouders en de ouders op de hoogte gebracht van de mogelijkheid om de app Meldcode kinderopvang te downloaden uit de [App Store](#) of [Play Store](#).

Het document 'Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang waarin de meldcode wordt besproken, is te downloaden op de website.



E. PRIVACY BELEID.

Gastouderbureau Berenkind verwerkt persoonsgegevens conform de wet en regelgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Gastouderbureau Berenkind gebruikt de persoonsgegevens van gastouder, ouders en kind voor de daarvoor bestemde doelen.

Gastouderbureau Berenkind zorgt dat de persoonsgegevens worden beschermd conform de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Gastouderbureau Berenkind staat ervoor in dat de gegevens rechtmatig worden verwerkt.

Gastouderbureau Berenkind zal enkel en alleen de benodigde persoonsgegevens verwerken in afstemming met betrokken partijen voor de daarvoor bedoelde registratie conform de wet en regelgeving. Dit is vastgelegd in een aparte privacyverklaring die te vinden is op de website.



F. STAGEBELEID

Inleiding

Gastouderbureau Berenkind vindt het belangrijk dat jonge mensen, die op het punt staan met kinderen te gaan werken, in aanraking komen met een bewuste en respectvolle benadering van jonge kinderen. Hopelijk inspireert hen dat in hun latere werkveld en kunnen zij de ervaringen die ze hebben opgedaan bij een gastouder van Berenkind, gebruiken bij hun eigen werk.

Door met stagiair(e)s te werken, staan gastouders meer stil bij de dagelijkse werkzaamheden en de uitvoering hiervan en het waarom van hun handelen. Natuurlijk zal de gastouder de stagiair(e)s niet alleen laten met de kinderen en de gastouder draagt ten allen tijden de eindverantwoordelijkheid.

Een succesvolle stage vraagt inspanning. De door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, afgekort SBB erkende gastouder zal dan ook investeren in de organisatie en begeleiding van stages. Dit doet deze stichting door actief beleid te voeren op het gebied van plaatsing van stagiair(e)s.

Een professioneel gastouder wil graag haar kennis delen door het stage begeleiden van een leerling van praktijk of speciaal onderwijs. Gastouderbureau Berenkind helpt de gastouder hierbij samen met Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Om een erkenning aan te vragen, dient de gastouder eerst contact op te nemen met de houder van gastouderbureau Berenkind. Samen gaan we de stappen doornemen voor erkent leerbedrijf van de gastouderopvang.

Voor het aanvragen van de erkenning moet worden voldaan aan minimale basis eisen:

- Ingeschreven staan bij de kamer van Koophandel.
- Minimaal 28 uren per week opvang bieden.
- Minimaal 3 geregistreeerde kinderen in de opvang.

Wat is Beroeps-praktijk-vorming (BPV)?

Met het begrip BPV wordt bedoeld: een praktijkleerperiode van een stagiair(e) in een organisatie, ook wel stage genoemd. Een stage moet een volwaardig onderwijsmiddel zijn en de stagiair(e) is primair een leerling en geen werknemer.

In het stageproces zijn 3 partijen betrokken:

1. De stagiair(e)
2. Het opleidingsinstituut (stagevrager)
3. De gastouder(stagebegeleider)

Het betreffende opleidingsinstituut en de gastouder zorgen in overleg voor de coördinatie en begeleiding van de betreffende stage, zodanig dat de beoogde leerdoelen in principe gehaald kunnen worden.

Stagetyperingen

- De SBB erkende gastouders bieden Beroeps-opleidende (BOL) stages.

Bij Beroeps-opleidende stages hebben stagiair(e)s gekozen voor een bepaald beroep of vakrichting en volgen daar een opleiding voor. Afhankelijk van de opleidingsfase beschikken de stagiair(e)s over meer/minder beroepskwalificaties. Deze opleiding bestaat voor 20 tot 60 % uit praktijk.

Beroeps-opleidende stages vullen de schoolse opleiding aan met leren op de werkvloer. Ze vormen de meest voorkomende soorten van stages. Beroeps-opleidende stages zijn veelal op de praktijk gericht. De stagiair(e) heeft een grote mate van zelfstandigheid waar het gaat om het deelnemen aan schoolse activiteiten.



Verklaring omtrent gedrag

De stagiair(e) is verplicht in het bezit te zijn van een verklaring omtrent gedrag voordat hij/zij aan zijn/haar stage begint. Deze verklaring mag bij aanvang niet ouder zijn dan 2 maanden. Een Verklaring Omtrent het gedrag is een verklaring waaruit blijkt dat het gedrag van de stagiair(e) geen bezwaar oplevert voor de stage die hij/zij gaat lopen binnen gastouderbureau Berenkind. Een verklaring omtrent gedrag staat ook wel bekend als Bewijs van goed gedrag. Mocht de verklaring niet positief zijn, dan zal de stage niet worden gestart. De verklaring omtrent het gedrag dient door de stagiair(e) bij de gemeente aangevraagd te worden. Formulieren voor de aanvraag worden verzorgd door het opleidingsinstituut.

De gastouder zorgt er ook voor dat de stagiaire ingeschreven staat in het persoonsregister kinderopvang. (PRK) De enige uitzondering hierop is een snuffelstage: gaat iemand gedurende een korte periode meelopen, zonder dat er sprake is van verantwoordelijkheid over de kinderen, dan wordt er geen VOG gevraagd.

Betrokkenen bij BPV (BeroepsPraktijkVorming)

Er zijn kent twee betrokkenen bij de BPV. Dit is de gastouder en de stagiair(e).

De gastouder

De gastouder is degene die 'op de werkvloer' de directe begeleiding van de student op zich neemt, om zo de student op te leiden in het vak. Hierbij neemt de gastouder verschillende rollen aan.

In de rol van 'opleider' richt men zich op het leren van het ambacht. Als 'begeleider' houdt men zich bezig met het coachen van de student en in de rol van 'beoordelaar' worden de resultaten van de student gemeten. De gastouder is het eerste aanspreekpunt van de stagiair(e). De gastouder bespreekt en beoordeelt de opdrachten van de stagiair(e) op regelmatige basis. In deze gesprekken wordt de voortgang en de eventuele opdrachten besproken.

De stagiair(e)

Een stagiair(e) is een werknemer die als onderdeel van een opleiding ervaring komt opdoen op de werkvloer. Zie ook het overzicht van rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Aanmeldingsprocedure stagiair(e)s

Alle stageaanvragen van opleidingsinstituten, toekomstige opleidingsinstituten en kandidaten komen binnen bij de door SBB erkende gastouder. Deze zal kijken of de aanvraag mogelijk is. De kandidaten worden uitgenodigd voor een oriënterend gesprek.

De functie van dit gesprek is om de mogelijkheden, motivatie, capaciteiten en ervaringen met de kandidaat te bespreken. Na dit gesprek volgt er overleg met het gastouderbureau en met het opleidingsinstituut.

Bij een positieve uitslag wordt de kandidaat aangenomen voor een stageplaats en uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. De kandidaat wordt altijd gebeld/gemaid over wat de uitslag is. Bij twijfel kan de kandidaat desgewenst een dagdeel meedraaien op de groep.

De rol van het gastouderbureau

Er zal een kennismakingsgesprek gepland worden (dit kan telefonisch) met de stagiaire waarin de volgende zaken aan bod komen:

- Wat is de motivatie van de stagiaire en hoe ziet ze haar werk in de kinderopvang
- Heeft ze interesse in dieren, milieu, natuur
- Welke ervaring heeft de stagiaire
- Heeft ze kennis van het pedagogisch beleid, de meldcode en het document 'zorgen voor een



veilige en vertrouwde opvang'. Het GOB noteert haar gegevens en zal deze documenten opsturen.

Het gastouderbureau vraagt kopieën van de VOG en Praktijkovereenkomst van de stagiaire. De verklaring omtrent gedrag, een kopie van het paspoort en/of identiteitskaart en het aanmeldingsformulier voor stagiair(e)s dient, voordat de stagiair(e) begint, zowel in het bezit te zijn van de gastouder als van Gastouderbureau Berenkind.

Overzicht van rollen, taken en verantwoordelijkheden

De gastouder	De stagiair(e)
Brengt de vraagouders op de hoogte van de komst van de stagiaire(e)	Heeft geheimhouding over informatie binnen de organisatie
Zal de stagiair(e) introduceren bij ouders en kinderen en de dagindeling en werkzaamheden met de stagiaire(e) doornemen.	Houdt zich aan de huisregels van de gastouder
Zal functioneren als aanspreekpunt voor de opleidingsinstellingen	Houdt zich aan werktijden en vakanties zoals vastgelegd.
Zal de stagiair(e) begeleiden/beoordelen en coachen	De stagiair(e) mag geen stukken uit de protocollen kopiëren zonder toestemming
Zal stagegesprekken voeren	Geeft gastouder inzage in de stageopdrachten
Is de bewaker van het leerproces	Zorgt voor inbreng van punten tijdens begeleidingsgesprekken en maakt een verslag van het gesprek.
Is aanwezig bij voortgangs- /beoordelingsgesprekken vanuit school	Een stagiair(e) mag gedurende zijn/ haar stage niet alleen op de groep staan en heeft ook geen eindverantwoording
Zal zich inlezen in nieuwe ontwikkelingen van de opleidingen	Spreekt verwachtingen uit naar gastouder
Zal zorgen voor een optimaal leerklimaat	Is aanwezig bij de begeleidingsgesprekken/stagegesprekken
Gaat een relatie aan met de stagiair(e) en onderhoudt deze relatie	De stagiair(e) is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen leerproces
Zal professionele verantwoordelijkheid nemen	De stagiair(e) mag geen oudergesprekken voeren. Met uitzondering van de overdracht. Dit wel altijd in overleg met de gastouder.
Is op de hoogte van de verwachtingen die een gastouder mag hebben ten aanzien van de stagiair(e)	Zorgt voor terugkoppeling van relevante informatie tussen opleiding en praktijk
Klachtenafhandeling zal gaan conform de klachtenprocedure	De stagiair(e) mag geen medicijnen toedienen



Afspraken over plaatsing stagiair(e)s

Aan een stage zijn de volgende algemene voorwaarden verbonden:

- De stage vindt plaats op grond van het leerplan van het opleidingsinstituut, met als doelstelling beroepskennis en beroepsvaardigheid te vergroten en kennismaking met actuele en toekomstige ontwikkelingen in de kinderopvang.
- De duur van de opleiding is afhankelijk van de soort opleiding, maar is altijd voor bepaalde tijd.
- Steeds dient te worden vastgesteld of de leerdoelen/competenties van de opleidingsinstituten die een stageplaats vragen aan de gastouder passen binnen de doelstellingen van Gastouderbureau Berenkind. En of deze ook haalbaar zijn en blijven.
- In principe staan de door SBB erkende gastouders open voor elke vorm van stage vanaf niveau Mbo-2
- Voordat een stagiair(e) daadwerkelijk geplaatst wordt, is er een oriënterend gesprek met de gastouder.
- Het opleidingsinstituut heeft de eindverantwoording en de supervisie over de stages. Natuurlijk probeert de gastouder om samen met het opleidingsinstituut tot een zo goed mogelijk resultaat te komen.
- Stages zijn bedoeld om iets te leren. De leerdoelen/competenties zijn echter niet voor alle stagiair(e)s gelijk. Voor de stage-biedende instelling is het belangrijk om te weten waar een stage toe moet leiden. Dit om teleurstelling te voorkomen bij zowel stagiair(e) als instelling.

Praktijkovereenkomst

Een praktijkovereenkomst (POK) wordt gesloten tussen het opleidingsinstituut, de gastouder en de stagiair(e). Doormiddel van de praktijkovereenkomst zijn de leerlingen verzekerd gedurende hun stage. In deze praktijkovereenkomst worden alle voorwaarden aangegeven waaraan een stagiair(e) aan moet voldoen:

- Privacy van de kinderen, ouders en personeel;
- Bejegening/respect;
- De stageplaats;
- Het begin en het einde van de stage;
- Wie de stagiair(e) begeleidt;
- Wie waar verantwoordelijk voor is.

De door SBB erkende gastouder gebruikt hiervoor de praktijkovereenkomst van het betreffende opleidingsinstituut. Het opleidingsinstituut geeft de POK's mee aan de stagiair(e). De stagiair(e) geeft de POK aan de gastouder, deze ondertekent de POK en stuurt het terug naar het opleidingsinstituut. De gastouder houdt een kopie in eigen beheer.

Daarnaast wordt een kopie van de POK naar Gastouderbureau Berenkind gestuurd. Samen met een kopie van een geldige ID en verklaring omtrent gedrag van de stagiair(e) worden deze opgeborgen bij de gegevens van de gastouder. De praktijkovereenkomst, kopie ID en verklaring omtrent het gedrag moeten in het bezit van de gastouder zijn voordat de stagiair(e) begint aan zijn/haar stage.

Communicatie gastouder met de opleidingsinstituten

De gastouder onderhoudt contact met de scholen. Ook onderhoudt de gastouder contact door de voortgangsgesprekken die gehouden worden met de stagiair(e). De gastouder heeft rechtstreeks contact met de stagedocent van het opleidingsinstituut.

De voortgang van het leerproces en de beoordeling ervan verloopt onder verantwoordelijkheid van het opleidingsinstituut. Problemen rond de stage worden in eerste instantie intern



besproken. Eventueel wordt de stagedocent ingeschakeld. Is het probleem dan nog niet opgelost, dan zal er gekeken moeten worden naar een oplossing.

Beëindiging stage

Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Soms zal een stage verlengd worden als er doelen niet bereikt zijn. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij de stage door de gastouder of door de stagiair(e) met onmiddellijke ingang worden beëindigd. Mocht deze situatie zich voordoen dan wordt de houder van Gastouderbureau Berenkind hiervan op de hoogte gesteld. Er zal altijd eengesprekplaatsvinden waarindeoorzaakvandeplotselinge beëindiging aan de orde komt. De gastouder, stagiair(e) en de docent zullen hierbij aanwezig zijn.

Beoordeling

Tijdens de stage heeft de stagiair(e) regelmatig een gesprek met de gastouder. Tijdens deze gesprekken worden de leerdoelen, opdrachten en competenties besproken.

Elke stageperiode wordt afgesloten met een eindgesprek waarbij de stagiair(e) aanwezig is. Daar waar de school eindverantwoordelijk is, is altijd een vertegenwoordiger van de school bij het eindgesprek aanwezig.

Verwachtingen en voorwaarden ten aanzien van de stagiair(e)

- Een juiste en respectvolle bejegening naar kinderen en ouders.
- De stagiair(e) dient de afspraken en regels binnen Gastouderbureau Berenkind te respecteren en in acht te nemen. Dit betekent dat er van de stagiair(e) verwacht wordt dat zij handelt volgens het door Gastouderbureau Berenkind opgestelde pedagogisch beleidsplan.
- Het vormen van de gewenste beroepshouding door eigenschappen te bezitten zoals betrokkenheid, inzet, enthousiasme, behulpzaamheid, loyaliteit, collegialiteit,
- eerlijkheid, doorzettingsvermogen, initiatief, overleggen en een positief kritische instelling.
- De stagiair(e) heeft verantwoordelijkheidsgevoel en is bereid dit in de praktijk verder te ontwikkelen.
- Tijdens de stage verricht de stagiair(e) activiteiten die functioneel zijn om de competenties te behalen.
- Er wordt verwacht van de stagiair(e) dat hij/zij haar/zijn eigen leerproces bewaakt en dat hij/zij bij problemen tijdig zijn/haar begeleidende gastouder inschakelt.
- De stagiair(e) doet mee aan alle taken binnen de gastouderopvang, zowel verzorgende als huishoudelijke taken.
- De stagiair(e) heeft een geheimhouding van vertrouwelijke gegevens (ook als de stageperiode geëindigd is).
- De verslagen die de stagiair(e) maakt zijn voor wat betreft personeel, kinderen en ouders van Gastouderbureau Berenkind anoniem. Er moet altijd eerst toestemming gevraagd worden aan de gastouder.
- De stagiair(e) is op de hoogte welke positie ze binnen Gastouderbureau Berenkind inneemt.
- Praktische problemen bijvoorbeeld vervoer dienen voor aanvang van de stage opgelost te zijn.
- De stagiair(e) meldt zich tijdig ziek/beter bij de gastouder.
- De stagiair(e) komt afspraken na m.b.t. opdrachten, gesprekken op tijd zijn etc.
- Er wordt geen gebruik van de mobiele telefoon van de stagiair(e) gemaakt tijdens de stage.
- De stagiair(e) moet zich er bewust van zijn dat hij/zij een voorbeeldfunctie heeft.
- De stagiair(e) houdt zich aan de beroepscode.
- De stagiair(e) heeft bij ontruiming een ondersteunende taak, die gelijkwaardig is aan die van de gastouders.



Criteria waaraan de gastouder moet voldoen

- De gastouder is een door SBB erkend leerbedrijf.
- De gastouder zorgt in overleg met het opleidingsinstituut voor de coördinatie en begeleiding van de betreffende stage, zodanig dat de beoogde doelen in principe bereikt kunnen worden.
- Alle activiteiten die de stagiair(e) binnen het kader van het leerplan onderneemt, vinden onder begeleiding plaats. De stagiair(e) moet kunnen deelnemen aan het werk dat voorhanden is en dat kenmerkend is voor het beroep waar op de stagiair(e) zich oriënteert of waarvoor zij wordt opgeleid. De verantwoording voor de zorg en de werkzaamheden blijft bij de gastouder. De stagiair(e) is wel verantwoordelijk voor eigen handelen.
- De gastouder houdt voortgangsgesprekken met de stagiair(e) en bespreekt de opdrachten.
- Met elke stagiair(e) wordt een oriënterend gesprek en een kennismakingsgesprek gehouden. De functie van deze gesprekken is om wederzijdse verwachtingen op elkaar af te stemmen. Daarnaast wordt er een indruk van Gastouderbureau Berenkind gegeven.
- Bij het kennismakingsgesprek wordt ook aandacht besteed aan bejegening en het beroepsgeheim.
- De stagiair(e) is tijdens zijn/haar stage WA verzekerd.

Werktijden

Stagiair(e)s die in de gastopvang stage lopen bepalen de werktijden in overleg met de gastouder.

Ziek- en herstelmelding

Stagiair(e)s moeten zich ziek melden bij de gastouder. Dit geldt ook voor de herstelmelding. Bij ziekte voor langere tijd is het prettig wanneer de gastouder op de hoogte blijft van het ziekteproces.

Verlof

In principe bepaalt de school het aantal verlofdagen. De gastouder hanteert alleen de wettelijk erkende feestdagen. Het opnemen van verlof gebeurt in overleg met de gastouder. Verlof moet altijd tijdig worden aangevraagd.

Beroepsgeheim

Met beroepsgeheim wordt bedoeld dat de stagiair(e)s vertrouwelijk om moeten gaan met de informatie die ze op de werkvloer meekrijgen en waarvan ze kunnen verwachten dat deze gegevens persoonlijk zijn.

De stagiair(e) heeft een geheimhouding van vertrouwelijke gegevens ook als de stageperiode geëindigd is.

Vaststelling en evaluatie stagebeleidsplan

Dit stagebeleidsplan is vastgesteld door de houder van Gastouderbureau Berenkind.

De gastouders zijn er voor verantwoordelijk dat dit beleidsplan actueel gehouden wordt en indien nodig bijgesteld wordt. Dit gebeurt door middel van een evaluatie. Aan het eind van elk jaar wordt dit stagebeleidsplan geëvalueerd.

